

محرری :

احمد احسان

و نجی سـ

مصور زدن فنون عزیزی نامه تائیس و نشر او نشاند
۱۳۱۰ سـ مخصوص

خوشگل و فتوحه

۴۰ قطعه رسمیه هنرمند

معارف نثارت مبدی سـ رخصبید طبع او نشاند

استانبول

علم مطبوعه‌ی - احمد احسان و نشر کاری

۱۳۱۱

جامع و محرری :

الْجَمِيعُ لِلْجَنَانِ

مصور روت فربه غزنه‌ی نامه اول رف
ناسب اول نشد.

→ مصوّر ←

{ سنه ۱۳۱۰ }

خواکنندگان و متفاوتان

{ برنجی سنه }

۱۲۷۲ سنه شمسیه هجریه سنه مخصوص بر تقویم ایله
بر سنه لک و فوعلات مدینه و قنبیه عائد مباحث و تصویر
مهده‌ی حاویدر

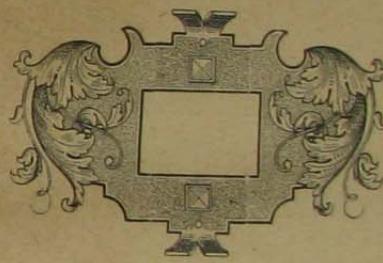
معارف نظامت همید سنه رخصتید طبع اول نشد.

استانبول

(علم) مطبوعه‌ی احمد احسان و شرکاسی

۱۳۱۱

سنه ۱۳۱۱
برای انتشار اسناد با اعماق انسانی
۲۶

افادة مخصوصه

«ژوت فنون» اك تأسىندن

درت سنه اوول اوپيش کونده

بر موقت صورتىه نشر ايدىكم «عمران»

عيمانلى رساله يه متعلق اولق اوزره «تقويم عمران» عنوانىله ۱۳۰۴ سنه سنه

مخصوصاً وجوده كتيردىكم سالانه نك افاده مخصوصه سنه شويولدە ادارە

كلام ايلمش ايدم :

بودفعه دخى غرب رسائل موقوتلرندە متخد قاعده يه توفيقاً بىرده (تقويم) زىتىپ اوئلەرق
عاچزانە ساحە مطبوعاتە وضع اوئلىيور . (تقويم) كلمىنى كورودە (تقويم عران) يى بر شەھور
حدولى ايله « آمدن چىلاق ! ولاق ! لاقي ! » سوزلەندىن عبارت دىه باطن بىر ذەبابە دوشاعىلەر .
شەھور جدوانى درج اىكلە بىراو بىرسە ئەرقىندە وقوغۇلوبەدە اھىپى حسبىلە جالب نظر دقت اولان
حادىتە فېيە وادىيەدن بىحت اىنلىك وبۇنلە بىر طاقم مباخت مەقىدە ولطىقە علاوه، ايدىك طربەنى اختيار اىستكە
واقعا شاھصولە (تقويم) يازماق بىزە يېكىدر . صنعت طباعتك نفاسى اوغۇرنەدە الحقيقە اىذال
بىوردەقلەرى هېمت وغېرتلىرى ايله تەسىن عومۇمىي فزانان ومحق مەلکىزىدە مجدد صنعت طباعت نامە
شايان اولان سعادتلو ابوالضبا توپقىك بىك افندىك هەرسىنە نشر اىتىكلىرى (رىمع معرفت) استننا
ايدىباورسە (تقويم عران) تصرىح اىتىكىمن اصولە يازىلەرق مەلکىزىدە جىچە جىڭلەكى احرار
ائىش اولىيور . اوروپادە ايسە او درجه نعم اېتىرىكە ياللىك فرانسز لسانىدىن هەرسىنە يوز درلۇمى
وادىي مطـالىعىه قۇنلۇقدەدر . ھم بواصول اورادە عصرلەتىرى مەخذ واھالىنىڭ اك مەقىد واڭىنجىدى
كتابلىرى تىشكىل ئىتكەد بىلەشىدە .

(تقويم) اك وقت ظھورى وفرانسزىجىددە قولانىلار (آلماناق) سوزىك جەت اشتىقاق معلوم
دەڭلەر . مع ماقيە تارىخ وادىيات وسنابىع نقطە نظرنە بىراھىمەت حىقىقەسى واردە . زىرا تقويم افكار
بىشىرىتەنڭ ايلك اظهارلىق ميانتە داخلدر . صنعت طباعتك اختراعىدىن اوچىھ آيادى ئاسىدە تداول ايدوب
شەعدىيەنڭ ائار عتىقە مقامىنە مەعفوظ ئەلاقنەن بىكىز آثار نظر اعتبارە ئەدىغى تقدىرە (آلماناق)
اصولى اصل صنعت مىز كۈرەنلىك كىشىندە نىڭ رواج بولاش و كۆنمەزدە كى درجه سەنى آڭىشىدە . اختراع طباعىدىن

نو سال

اوچه یازدیلوب شهدی الله بولمان اثارده دخی نسیمات زمان و وایام مقدسه کوسناریکی کبی مواسم
دختی نصریح او نشدر . صفت طباعتک ایلک با صدیقی کتاب کتب دینه اولوب انلر دنگرمه مطبوع
از او لهرق تقویملر جیقارلش ویک چوچ سهلر عومناسک کتباخانهله بکاد کتاب او لهرق بولندشدر .
تفویملر، طباعتک اختراعندنگرمه بنه ایکلر کی دوام او نمی ایسه ده سکرمه مشاهیر زمامک و اوسمه
ظرفده و قوته کلان حادثک رستمی خ درج و بوتلر حقنده نقصیلات اعطایی طابعه اردسنده قاعده
اولندشدر . مع ماقیه فرانسده ایکبوز سنه اول تزیب اولنان مصور تقویمل شدیدکلردن زیاده جالب
دقدر . زیرا شهدی جیقارلارنده کی تصاویر کامل مصور غزه لاردن غش اوافق تغلک اهمیت سر
لوحدلردر ، اسکی (تفویملرک) فوالکسیونی ایسه بوكونکی کونده یک قیمتداردر . حق روایته نظر آ
بارس کتخانه ملیسی داخل حساب ایدرسه شو نوع فوکسیونکی متممی «روجلد» ده بولندشده
ایش . قارچ یازانلرحة (تفویملرک) نه درجه موجب استفاده او لدیقی ده قابل انکار دکلار .

«تفویم عمران» لش بالاده کی مقدمه سی بوکون دست مطالعه کزه الینگز
«نو سال ثروت فنون» لک سبب و مقصد تأسیسی نظر کرده تعیین الیمشدر
صانیرم .

اشته «ثروت فنون» شان عثمانی به جسبا ن بر عثمانی غزنیه سی اولنچ اچچون
اکمال نوافصی ایله اشتغال ایلرکن ، آوروپا جرائد مصورة مهمه سی کبی برده
«سانامه» نشر ایله رک داره خدمتی توسعه ایمک استدی .

«نو سال ثروت فنون» بر سنه لک و قویات مدنیه و فنیه و نافعه نات زبدة
مصوریدر . هر هفته غزنیه سنتک ستون تصویر و مباحثه کچن حادثات مدنیه ،
ادبیه ، فنیه ، صنایعه و تجارتیه دن اهمیت مخصوصه حائز اولناری جمع ایله رک
میدانه کتیریلن بر سنه لک مصور تاریخجه و قویات مدنیه به «نو سال ثروت
فنون» نامنی ویرمش او لیورم .

نو سال ثروت فنون طبیعی بو سنه تأسیس وایلک دفعه انتشار ایلدیکی اچچون
مطلوب اولان مکملیتی حائز بولنه مدی ، فقط امید ایلمک «ثروت فنون» ده
هر سنه کوستردیکم ترق و تکملی «نو سال ثروت فنون» دخی ارائه یه موفق او لهرق
غزنه یه جلب ایلدیکم رغبتند سانامه همزی ده حصه دار ایمکه موفق او لورم .

«ژروت فنون» لک بوکونکی درجه مکملیت وزیری حامی معارف و فنون پادشاه کالات پرور ولی النعمت اعظم موز افندموز حضر تارینک سایه عاطفتوا یه حضرت شهریار آکرمیلرنده وجوده کلش اولدینی جهله «نوسال ژروت فنون» لک تأسیس و انتشاری دخی او عاطفت جلیله و عنایت مخصوصه هرات ترقی غایا تندزدر، بناءً علیه هر درلو موافقیات و ترقیات عثمانیه نک مسبب یکانه سی و مات ناجیه اسلامیه نک اب مشفقی بولنان شهنشاه اعظم موز خلافتنه اسکرموز افندموز حضر تارینک از دیاد عمر و اجلال جناب تاجداری بری دعای واجب الادانی بوراده دخی ادا و تکرار ایله تزیین لسان مصادفته اجتسار ایدرم.

اعمده امسانه

١٣١١

ایام ولیالی مبارکه

ليلة الرغائب { ٢٢ كانون اوله مصادف رجب ٧ نجفي جمعه كيجهـى

ليلة العراج { ١١ كانون ثانيـه مصادف رجب ٢٧ نجفي جهارـشنبـه كـيـجهـى

ليلة البرات { ٣١ كانون ثانـيـه مصادف شعبـانـك ١٥ نجـيـهـى صالحـكـيـجهـىـ

غرـهـشـرـصـيـام { بـنـجـشـنـبـهـ كـوـنـىـ ١٦ شـبـاطـ

الثـامـخـرـقـةـالـنـبـىـ { مـارـتـكـ اـوـنـيـهـ مـصـادـفـ شـهـرـ سـبـاـعـاتـ ١٥ نـجـيـهـىـ بـنـجـشـنـبـهـ كـوـنـىـ

عـيدـالـفـطـرـ { جـمـعـهـ اـيرـتـسـىـ ٢٦ مـارـتـ

عـيدـالـاضـحـىـ { بـنـجـشـنـبـهـ ٤ حـزـرـانـ

ليلة مولد النبي { ٣١ أغـسـطـسـ فـارـيـختـهـ مـصـادـفـ رـبـيعـ الـأـوـلـ اـوـنـ اـيـكـنـجـيـ جـهـارـشـنـبـهـ كـيـجهـىـ

مبادـىـ فـصـولـ اـرـبعـهـ

ایـلـكـ بـهـارـ : ٨ مـارـتـ وـقـتـ ظـهـرـ دـنـ ٣ سـاعـتـ ٨ تـائـيـهـ صـوـكـرـهـ

يـازـ : ٩ حـزـرـانـ نـصـفـ الـلـيـلـدـنـ ١١ ٦ دـقـيقـهـ

صـوـكـهـارـ : ١١ اـيـولـ نـصـفـ الـلـيـلـدـنـ ١ ٣٩

قـيـشـ : ٩ كـانـونـ اـوـلـ وـقـتـ ظـهـرـ دـنـ ٨ ٧

جلوس میمنت مأنوس همايون

۱۲۹۳ اگستوس سنه ۱۹

ولادت باهر السعادت حضرت خلاق قپناهی

۱۲۵۸ شعبان سنه ۱۶

پادشاهیم چوق یشا

دول معظمه حکمدارانک ایام قمودلری

افزنجی اعتبارد

روسیه ایپر اطووری حشمتو او چنچی عالکساندر حضرتاری	۱۳ مارت
انگلتره قرالیچه سی حشمتو و نقوریا حضرتاری	۲۰ حزیران
اوستريا ایپر اطووری حشمتو فرانسوا زوزف حضرتاری	۲ کانون اول
ایتالیا قرالی حشمتو هو و برت حضرتاری	۹ کانون ثانی
المانيا ایپر اطووری حشمتو ایکنچی کیوم و یا یا لم حضرتاری	۱۸ کانون ثانی

دول معظمه حکمدارانک ایام ولادتاری

افزنجی اعتبارد

المانيا ایپر اطووری حشمتو ایکنچی کیوم و یا یا لم حضرتاری	۶ مارت
روسیه ایپر اطووری حشمتو او چنچی عالکساندر حضرتاری	۱۰ مارت
ایتالیا قرالی حشمتو هو و برت حضرتاری	۱۴ مارت
انگلتره قرالیچه سی حشمتو و نقوریا حضرتاری	۲۴ مایس
اوستريا ایپر اطووری حشمتو فرانسوا زوزف حضرتاری	۱۸ اغتوس

خسوف و کسوف

۹ مارت ده — خسوف جزوی قمر

۲۴ مارت ده — کسوف کلی، شمس

۲ ایلوول ده — خسوف جزوی قمر

۱۶ ایلوول ده — کسوف کلی، شمس

بوسنہ بر غرب بکسوف دها مشاهده او لنه جقدر ، او ده عطارد سیاره سنک قرص
شمسه القای سایه ایمسنده در ، فقط عطارد سیار اتک اک کوچوکی او لدینی ایچون کسوف
شمس غایت جزوی او له جقدر .

۱۲۷۲ هجرت شمسیه سی شو سنہ لره تصادف ایلور :

۱۳۱۱ هجرت قریب نک

۱۳۱۰ سنہ مالیہ نک

۱۸۹۴ میلاد نک

۵۶۵۵ تاریخ یهود نک

۱۸۵۲۷۲ تاریخ خلق نک

بر مدلک

خلاصه و قائم فنیه

زراعت - صنایع - علم هیأت
کشفیات و سازه

زراعت

زراعت ده ترقیات جدیده - طور امیرک آشیانی - فبلو فسرا یه علاج

بر اینک سندنیرو اور و پاده ارباب علم زراعتی اشغال ایدن بر مسئله مهمه دائماً وقوع
بشه کلیدکده در، علم زراعت ارمیان تعبیر ندن ده استدلال او نورک زراعت شمدی بر طاق
تدقیقات جدیه و معلومات فنیه استاد ایستادلش و انسانارک عالم و حشتن قور تلد قلری
ایلک زماندن شمدی به قدر مایه الافتگالی و واسطه انتعاشی او لان زراعت ده بر فن مستقل
هسته کیر مشدر، فقط زراعت بعض الات و ادوات زراعه نک تکمیلن دن و دست بشره
مودوع بعض خدماتک ما کنه لره کور دیر لستدن عبارت بر ترقی انجق کوسته بیامش
و همان شکل اصلی و ابتدائی مخافظه ایامش ایدی، لکن صوک بر اینک سنه ظرف نده
فرانس ده زور زویل اینده بر متفقان ذات عموماً نباتاتک مواد متشکله سی بوكون بالکیمیا
معلوم اولیدنی نظر اعتباره آلوپ و مختلف نباتاتک نشو و نما بولاق اچچون طور اقدن
آلدقاری مواد مغذیه آریجه تدقیقه کير شمن و هر نباتک تکمل بینه سنه و نشوه نمای
نامه لازم کان مواد، طور اقدن موجود دکله بوناری طور اغه قاتمه صورتیله بر کته
محصول آلق بولی بواشد، زور زویلک شو اصولی بر نوع که بوي کو بره ندار کندن
و طور اغه بونکله معامله سندن عبارت اولوب بوسایده زراعت ده یکی بر دور انباء
کشاد اول جنی ارباب تدقیق ادعا ایمکده بولنشار در.

عموم علم نباتاتی تشکیل ایدن مواد اصلیه استدا درت عصر اولوب بونارده قار بون
مولدماء، مولد المحوضه و آزوت دن عبارت در، بوناردن بشقه هرنبات ده کوکرت،

حامض فوسفور ، فلور . . . ایس ، دمیر ، کیروج ، سود . بوناس مانگاز و مانگنزی
و اینور . اشتبه عناصر ادبیه ایله عناصر عشره متفرقه بر یوزنده کوربان بیک
درلو نباتی تشکیل و ترکیب ایتمکده در . فقط هنرات ده جنسنے و نوعنه کوره مواد
متفرقه دن بر ایکیی بانور . بولردن عناصر اصلیه نبات نصل اولسه هادن
و طور برآفده کی نمدن و رطوبتندن بولرسه طوبزاغه جنسنے کوره نباتک تام بوي
آنوب بیومی ایچون لازم کان مواد بولتبه جفندن بوده طوبزاغه کیمیوی بر کوره
مقامنده ویریلر سه محصولات غایت فیض و برکتی اوله جنی تحریره ایدلش و بر جوک
علماء نزدنه ظاهر قبول اولش و بو اصول جدیده اوزره زراعتک تعمیمه پک چوچ
ارباب علم و تدقیق طرفندن صرف غیرت اولنجه باشلاندشدر .

خلاصه کیمیوی کوره زراعت ده فوق العاده ترقیات تأمین ایده جلک و اصول زراعتی
هان کاملاً دکشدیره جلک و بو اصول ایله طوبرا قسر صاقسیلر ایچنده محصولات
پیش دیرلديکنه باقیلر سه دنیاده هان زرع و حرائته قابلیتسز عد ایده ایله پلک هیچ
بر جنس طوبراق قالیه حقدر .

زراعت ده دور اخیر ترقی ایچنده دها بر جوچ ترقیات رونما اولشدر . شبهه سیز
بو ترقیات هر شیده حقیقت تحری ایدن و بتون حوات طبیعیه نک نه کی قوانین تحتنده
وقوعه کلیدیکنی آرایان واورتیه بر طاق معلومات جدیه و فیه قویان ارباب فنک همی
سا یه نمده در .

بو تدقیقات جمله سندن اوله رق نباتات و هان بتوں عضویات نشو و عما نه هوای
نسیمی فی تشکیل ایدن غازلردن بری اولان آزو نک فوق العاده خدمتی بولندیغی ده
میدانه چیقمشد . آزوت هوادن بذنه نباته کچره نبات کسب قوت ایده جلک اسلنه جلک ،
کور بولاشه جلک . فقط آزوت هوادن نباته هانکی یول ایله کچور ؟ نباتات کوزجله
و بولجه قوتاچه نشو و نماسته خدمت ایچون بو بولی بولی . بو بولده عارضه وار سه
دفع ایقلی . . . تدقیقات اخیر ازو نک بذنه نباتات دخونه واسطه اولانزک نباتات
کوکار نده بر طاق حدبلر تشکیل ایدن میقر و بلر اوله دینغی کوست بور . بونار آزو قی مص
اید بولر لرمش و نباتک وجودیته ادخل اید بولر لرمش . اکر بر نباتک کوکار نده بر خیلی
میقر و بلر بولز سه نباتک بسانمی عارضه بی اوغر امقده و عادتا نبات خسته لوب آز زمان ده
قوه بوب کیتمکده در دینلیور .

اکر طوراً ناینک نشو و ناسنه خادم اولان بومیقر و باردن آشی آذوب ده
آشیلا تیرسه او زمان مخصوصات ده فیض و برکت ظاهر او لیور . بومیقر و باری او ره توب
صوبه فارشید رمک و یتشدیر مک مخصوصاً ترلاسی بوصو ایله صولاًق کفایت ایدیور .
اشنه تدقیقات قنه ترقیات زراعیه امر مهمی است تحصیل ایچون بولله برد « تلقیح
تراب » اصولی میدانه چیقارلشدرو .

زراعتک ترقیات بعض نیسانه عارض اولان امراض دفعه ده علاجیلر و چاره لر
بولقده در . نباتات ایچنده او زوم اک مهملاردن معدود اولوب مخصوصاتی ده صور مختلفه ده
هر طرفده استعمال او تقدده در . باخیلاق زراعت ایچنده مهم برشعه او لوب قابیق اولان
برلرده ارباب زراعت ایچون بر منبع نبوت ایسده او زوم با غلرینه طاری اولان
فیلوکسرا خسته لئی ده با خیلرک بادی « فلاکتیدر »

فیلوکسرا به قارشو شمدی به قدر ارباب فن پاک چوق تدبیر لر و چاره لر دوشو -
نمشار سده هیچ بزی قطعی برنتیجه ویرمیور دی . بوسنه ایچنده فرانسده موسيو
دوهمی نامنده لسان آشنا بر ذات یونانستان قدیم مشاهیر حکماً سندن و جفرافیون سندن
سترابونک برانزینی تدقیق ایتدیکی صرمده او زمان فیلوکسرا به دو جار او لان کوتوكارک
کوکارنی قروسا فزلی (آمیلیتس) تسمیه او لان بر نوع طوراً قله چویروب او زریمه
بو طوراً قله زیتون یاغی مخلوطی سورمه رک با غلری او حشرات مضره نک تخریبندن
قورتارد فلزی کورمن و بونی بوسنه تحفظ تجربه به آمشدر . نتیجه نک شایان حیرت در جهه
ایوجقد بعنی بودات بر قاج انجمن قونه بیلدیر مشدر . بعض مدقق ذوات بو اصول ایله
فیلوکسرا به قارشو کانه بیله جکنی قویاً امید ایتمکده در . باخیلله مک پاک زیاده ضرر
وین و باع صاحبارینک فلاکتی موجب او لان فیلوکسرا دن بو صورته خلاص
او نورسه - چاره کرک ایکی بیک سنه ملک اسکی بر چاره او لدینی حالده - ینه میدانه چیقاران
موسيو دوهمی به بشریت متسلک قاله قدر . فرانسده او کمزده کی سنه رسماً بواسطه
نشری قرار کیر او مشدر . اور و پانک سائز حکومتاری ده شبھه سز تجربه ایتدیر لر .

صنایع

جامدن طوغله‌لر — زرهی جاملر — آلومنیوم و تطبیقات متعدده‌ی — مقوادن
صو بورولری ، نکرلکلر ، خانلر — صندار مرکبلر

جام نازک و قیرلجه مستعد بر جسم اولقله برابر صنایع اصول مخصوصه ایله بخوش
منظار جسمه صلات ویرمکده و شمدی به قدر استعمال اولتیان یارلده استعماله
باشلا مقده‌در . ازان جمله ترقیات صناعیه بوئنه اینجنه عالم تجارتہ بردہ جام طوغله‌لر
چیقار مشدر . جام طوغله‌لر قالین جامدن ایچی بوش اوله رق اعمال اولندینی و قیرمنی
طوقراق طوغله‌لر قادر مقاومتی بولندینی کی بوتلره استنان رنکده ویریلرک کوزل
بر شکل وهیئت ده المقده ایمش . جام طوغله‌لر استدا شیقاغوده انش آتدہ قولانغه
باشلانوب بوئکله جسمی خاملر یارلمشدر . جامدن خانلر عالیلرک اسکانه الورشی
اولسه و دیوارلری جامدن بر او طه اینجنه وقت کیرمکی هر زوج ایله زوجه استمسه‌لر
بیله بعض خانلر و تجارتخانه‌لر ایچون مناسبت آلیر . جامدن طوغله‌لر خاصه لیو ناقلر
واقایم حاره نباتی یتشدیرمکه مخصوص جسم جامکانلر انشانه بلک الورشیدر .

۴۰

صنایع عالمنده ، زرهی جاملرله بوتلر مقامنے قائم اوله رق (تکتوریوم) نامیله بر مازمه
بیته میدانه چیقه‌مشدر . بعض پنجه‌لره تعرضات خارجیدن محافظه ایچون دمیر یار مقفلر
طاقلدینی و یاخود قالین تل کیبلدیکی معلومدر . شمدی بوتلر یارینه زرهی جاملر ایجاد
اولنه‌در . جام هنوز خیر قوامنده ایکن قالین تلار اوزرینه دوکله‌رک بوتلر جام
کنه‌سی اینه ادخال اولیور و بو صورتله زرهی جاملر اده ایدیلیور . فقط جام یارینه
جلاینندن جام کی شفاف بر جسم اقامه سنه باشلا شلدر ، جلالینندن اعمال اولنان
جامله‌ر (تکتوریوم) نامی ویرمشلردر . تکتوریوم جام کی قیرلز ، دلیرسه و اسکیرسه

تمیری قولای اولدینی جهتله جامه رجحانی وارد. جام شمده به قدر عالم صنایعده رفاقتان مصون ظن اولور کن اشته بوسورنه کندیسته بر رقیب چشمکشدر.

آلومینیوم معدن نفات اضافیه سی یک حفیف اولاق و تکه، ضایدوب بوزله دن بری بولحق حسیله صوک بر ایکی سنه ظرفده حوزه صنایعده غایت هم بر موقع اشغاله باشلامشدر. آلومینیوم همان هر کون بریکی جهت تطبیق بوایور. تاریخ قدیمک باقر و طویل دور لریه و عصر حاضرک دمیر دوریشہ مقابل برده آلومینیوم دوری کشاد اولنه جغتی ارباب صنعت ادعا ایدیورل. آلومینیومدن طبق تجزه و سازه کی بر طاقم مالزمه بیته اعمال اولندقدن بشقه صندال و واپورده اعماله باشلامش آربابه باپامش آن نعلی و سازه ده تصنیع ایدلشدر. آلومینیومک اک صوک زمانده کاغذ مقامنده ده استعمالی تجزه اولنه باشلامشدر. آلومینیوم غایت حفیف اولقله بر ابر سهولله غایت ایجه سفحه حاله ده کچه سلیکنندن بوبارلاق معدندن غایت کوزل قارت ویزیت باپامش و حتی یونک اوژریه تحولیات و بانقوت و سندات سازه طبیعی ده آمر مقاوه تحت تجزه به یه آلتشر. هر حاله آلومینیوم کاغدلر، اک ایو مقواله - مدت مدیده تأثیرات خارجیه ده مقاومت خصوصنده - منجدار. یقین و قده آلومینیومدن کتاب قابلی تشکیل اولنه جغتی وبض کتب نفیسه ایله جرائد و قوته ک نسخ مخصوص سی ده آلومینیوم لوحاری اوژریه طبع اولنه جغتی تخمین ایدلکده در. معادن ایجه لوجه حاله قویان ما کنترل کنیدکه ترقی ایجه و اسلح اولنه آلومینیوم کاغدلر بی ده کنیدکه ایجه اشیدیز و ب استعمالی تعمیم ایده باید.

آلومینیوم بوسورنه کاغذ و مقوا برینه کچکله بر ابر مقوا دن یکی دن بکی به بر جویی الات و ادوات اعمل ایدلکده بولمشدر. بر قاج سنه دنبر و مقوا امل استه، مالی کنیدکه تعم ایتدیکنی کورمکده بیز. تهدیق اولدرق زیاده صلات ویریان مقوا؛ صبور و لری شمندوفر رایلری اعماله بارادینی کی بونه شیاقو شهر نده جسم بردار الصناعه تأسیس ایدلکده مقوا دن شمندوفر تکر لکری اعماله ده باشلامشدر. شمندوفر تکر اسکاری غایت صلاتی و آشناز بر ماده دن باپامق لازم کله جک معلوم در، کاغذ بوكی ماده لره بار ارسه

دها نه لره ياراما ز؟ كاغددن صندوقلر، فوجيلار يايامغه باشلانمشدر. اك غربى او ملق اوزره تخته استعمال او لئامق او زره بوسنه ايجنده او روپاده مقوادن بerde كوجىك خانه انسانىه مو ققيت الوردىكى اوراق فىيده او قوئىشدر. كاغدك ماده مشكلهسى غایت انجىه او ملق حسييله كاغددن ياييله جق خانه لر يك محافظلى او لىقدە ئايىش. يعنى تائيرات هوائىه نه خارجىن داخله نفوذ ئيمكىدە و نەدە داخل خانه تىك حرارتى قوللاجىھ طيشارى منتشر او لىقدە در. مقوا خانه لر يانغىن تەلەكىسى معرض ظن او لئور. ادعا او لئىدىغىتە باقىلىرى سە بالعکس بوسچم او لىردە يانغىن تەلەكىسى اخشاب انسانىه نسبە غایت الغايە آز ئايىش.

بو سىنه ظرفىدە ترقيات صناعەتك اورتىيە قويىدىيى مەحصە ولاندىن بىرى دە ضيادار مىركىلەدر. شەمىدىيە قدر مىركىلەك انواعى يايامش ايدى. درلو درلو رىنكارى او لەدىنى كىي ابتداي امىدە يازىلان يازىلە كورمادىكى حالە آتشە طۇتىق ياخود برطاقىم اجزاي كىمييەت و تۈركىيات مخصوصە ايلىھ معاملە ئىدىكەلە ئاظھار او لان مىركىلدە واردى. يكى ايجاد او لان ضيادار مىركىلەك اساسى التون و كوش يالدىزىلدەن عبارت بىرخەلۇ طەدە دىكىلەر. كىميادە فوسفور و سائز برطاقىم املاح مەددىنيي كى قارانلىقدە ضىاباش او لان برطاقىم مادەلر بولىدىنىي معلومىدر. يكى مىركىلەك اساسى اشتە بولىدر. ضيادار مىركىلە بىرغەنە و ياخود بركتاب طبع او لئور سە قارانلىقدە يازىلە مىرى اولىقدە و قرائى ئىدىكە ئايىش. كىچە يىتاغە ياندىقلارى زمان آز چوق بىرىشى او قوئىق مىراقى او لانلر او طەلەرنىدە موم و قندىل ياقسەلر بىلە بوجىن مىركىلە مطبوع اوراق و كىتى مطابعە ئىدە سېلە جىڭلار! باقىلم ضيادار مىركىلە نه لره تطبيق او لئور؟

احوال جویه و علم هیأت

مون بلان رصدخانه‌ی — مشاهدات جویه — مرینخ فناللری — ارصن کثافی —
صنی یاغور تجریدلری

علم هیأت رصدخانه بولنق و خاصه شمسک کتبه‌سی تدقیق ایامک و مشاهدات
جویه اجر ایمک اوژره (مون بلان) اوژرنده بر قاج سنه دنبرو تایسنه آتشباث اولنان
رصدخانه‌نک انساسی بوسنه ختم‌بزیر اولشدر . بورصدخانه‌نک تأسیسنه فرانسه ارباب
علم‌مندن (زانسن) ک پک زیاده امک سبقت ایمکشدر . مون بلان اوروپانک اک منفع
جیالندن معددوددر . ذروه‌سی یاز و قیش قالین قار طبقه‌لریله مستور اولدیغندن بورایه
بریتا طوتدیره مق ایچون بر قیالق بولق ممکن اوله‌ماماش و بنانک تأسیسی ده همان احتمالدن
بعد کوریلش ایدی . فقط موسيو زانسن مخصوصاً پارس جوارنده بر قیش موسمی
قاریغدیره رق و تضیيق ایتدیره رک بوقارلر اوژریمه بریتا قوره مق ممکن اولوب اوله‌میه جفی
نخبره ایتش و غایت صقباش-دیرلش قار بیغینلرینک مترو مربی باشه درت بیک کیلو
غرامه قرب برقفات ایله انجق سکر میلیمتو ایندیکی اکلاشامشدر . بونک اوژریمه
مون بلان اوژرینه بر رصدخانه تأسیسی آتشبای ده ایلو و کتوریلشدر . رصدخانه ایکی
قادن عبارت اولوب آلت قاتی قارلر ایچنده در . بنانک ذروه‌سی کسیک اهرام شکانده در .
بنایه بوشکلک ویرلی هم شدتی روز کارلر مقاومت ایده‌بیامسی هده قارلار دیغامسنه
بر درجه مانع اولی ایچوندر . رصدخانه‌نک تملده طولی ۱۰ مترو اولوب عرضی ده ۵
مترو در . ایکی قات حازونی بر مسدیونه مشترکدر . ایکنیجی قالک اوس-تی ده بر تراچه
اولوب بورادهده مشاهدات جویده بولنه انجق . بنانک دیوار لری ایکی قات اولوب بوده
خارچ شدتی صفو غندن داخله کیلری محافظه ایمک فکری منجر در . شمدیدن
رصدخانه‌یه بر طاق الات و ادوات رصدیه نقل اولنهش و بولیله بوكسلک بر لرده بروده
مقابله ایچون لازم کان مختزمات ده طاشمشدر . مون بلانک ذروه-نک اشیا نقل ایمک

فولای اول مدینه‌دن لوازم سائزه تدریجیاً اکمال اوئله‌جقدر . مون بالان رصدخانه‌سی بالکن اور و پانك دکل بتون دنیانك الک يوکسک رصدخانه‌لرندن اولدیني ایچون علم هيأت واحوال جویه‌ده تدقیقات مکمله‌ده بولنه‌جغی قویاً مامولدر .

موناقو پرسی کرده ارضک نقاط مناسبه‌سنه بر علامه جویه رصدخانه‌لری تأسیس اوئله‌رق شدتی فورطنه‌لرک وقت وزمانیله بتون دنیانك لیمانارینه بیلدیرلیسى وبصورته بر جوق قضایای بحربه‌تك اوکی آلمى تصورى میدانه قوشدر .

آمریقانك يشیل برون ، آصور ، مادر وقاریه اطهاریله بروود جزار مجتمدەستدە بر رصدخانه تأسیس اوئلور و بونلر تلغراف خطوطی‌له قطعه‌لره ربیط ایدبیلورسە بورالردن آللە جوق معلومات برمسکزده طوبالازىز و بومركزدن لازم کان يولره اخبار‌اندە بولنلور . آصور آطهارلندن بشقه صایدینفسز بر طاقم آطهارلرک کافسی تلغراف قابلوولیله قطعه‌انه مصبوطدر . يشیل برون اطهاری شمالی آمریقاده وفووعه کان شدتی قاصیر غەلرک محل ظهورینه باتقین اوئلدىني وبوکى تحولات شدیده هوائیه استادا بحرب محيط اطلاسمى دە وقووعه كىدىكى كېيى برموط اطهارلر ده اور و پاده قوبان فورطنه‌لری هان دانما اوروپا دن خىلى اول كوروب كېرىدىكى ایچون بورالرده تأسیس اوئله‌جوق رصدخانه‌لر تلغارافله فورطنه‌لرک سير و حرکتى و قىيله هىطر فە بیلدیر زلر .

شو تصوurmىدانه كايبرسە برسى كزدن دنیانك تكميل طرفلىرى فورطنه‌لر و قاصير غەلر قويمەدن اول معلومات ويرىلە بىلە جىكىنلىك لىمان اداره‌لرى كېلىرى آجلەقىدىن منع ايدوپ قضالرە سەد چىكىش اوولورلر . هىحالدە بويولده رصدخانه‌لر عالم بشريتە بىوك خدمت ايدە بىيار .

مىزىخ سىيارەسى سىيارات ايجىنده ارباب علم ھېئىك پاك زىادە نقطە تدقىقى اولقدە و خاصةً فرانسە ھىئت شناس-انسدن قايمىل فلاماريون بوسىيارەنك سطحنى ، كتلەنسى كەنگەن بىلە بىلە جىكىنلىك فارسەنلىك سەقىدەر . مىزىخك اوزىنده ارباب ھىئت حرکتى تدقىق و تعىين ايله پاك چوق اوغراشمىقدەر . مىزىخك اوزىنده ارباب ھىئت بىرى بىرىنە مو azi بىر طاقم خطوط مستقىمه ايله آرە صرە بازلاار نقطەلر مشاهده ايملىرى اوزىرنە خطوط مسـتقىمه نك عاقىل بىر مخلوق طرفىدىن وجوده كېتىللىش قىنالار اوئلدىغىنە

و سطح مریخ خود هوا بولنگ ح--- دیله بوراده ده بر طاق مخلوقات تعیش ایندیکنه قانع اولش و نقاط مضیئین منبع سکنه سی طرفدن سکنه ارضه فارشو بر اشارت فرضنه قالتش اندر بیله بولنگ ایدی . مریخ موازی قنالری حقیقتنده بوله چفت اوله رق سطح سیاره ده وجود اولندیقی و بوله هر ق--- الک ایکی کورنمی مریخ هواسی تأثیراتمند بر غلط حس بصر بولندیقی ارباب علمدن (ستانسلوس مویسه) ایضاً موفق اولش و بوجادته ترتیب ایندیکی کوچک برآلت ایله بالتجربه کوسته شدر .

کره ارض هیئت عمومیه سی اعتباریله کنافتی نه دن عبارت اولندیقی حقنده ارباب علم شمدى به قدر خلی تجربه و تدقیقه بولنش لدر . شمدى به قدر حسابات فیده و تدقیقات سائمه ده کنافت ارض ۴،۵،۶ اولق اوزره استعمال اولنوردی . ارباب فندن موسیو بزره نام ذات یکیدن تدقیقات و تجربه بوله رق صحنه قریب برق اولق اوزره ۴،۵،۶ مقداری بولشدر .

آمریقاده بر فاج دفعه صنی یاغمور تجربه لری اجرا اولنگش در . صنی یاغمور دن مقصد قوراق موسمرده محصولانه فیض و برکت ویرمک ایچیون یاغمور بلوط طریقی اصول صنایع ایله بارانه تحويل ایدوب زلالره دوشور مکدر . صنی یاغمور تجربه لری اجراسنه قالتشان (فارول) نامنده بر آمریقالی در . بودانک اساس فکری : طبقات مرتفعه هواده شدتی صدمه لر ، اهتزاز لر و قویه کلیدیکی یعنی بورالرده بر کورلدی قویدیقی زمان روزگار لرک تبدیل استقامت ایدرک یاغمور بلوط طریقی بر طرفدن اوبر طرفه سوق ایلدیکی و یاغمور ک یاغمسنه سبب اولندیقی ، کیفیتی در . فی الحقيقة بر چوق و قواعات تاریخیه کو-تریورک بیوک محاره لرک هان کاف--- سندهن سکره شدتی فورطنه لر اولوب یاغمور لر یاغمشدر . زیاده جه طوب آتلدیقی زمان ینه یاغمور بلوط لری بلیدیکی و یاغمور سقوطه باشلا دیقی کورلشدر . بو حالده طبقات هوائیه نک حرکته کتیرلسی یاغموری دعوت ایدیور . فارول مولدالماه ، مولدالحوضه مخلوط دن عبارت بالونلری یوقاری هوا طبقه لرینه او جوره شن و بورالرده بعض مواد مشتمله ایله دهـ اکورلدی چیـ ارمـه و هوای حرکته کتیرمک ثبت ایامشدر . بو تجربه لردن سکره ایکی اوچ سندهن بری

یاغمور یاغمیان یولره یاغمور یاغدینی کورلشدیر . بعض ارباب فن بو اصول و نظریه مک قابل تطبیق و پاک طوغر و اولدینی تصدیق ایتمشلر و صنی یاغمورک ارباب زراعته کلی فائنده سی اوله جغی س-و یلمشلردر . صنی یاغمور حصوله بشقه نقطه نظر دن باقوب بشقه اصول کوس-ترنارده اولمشدیر . ازان جمله موسيو بودوان نام ذات یاغمورک بلو طاردہ کوچک قطرات حالتده بولندینی و بو قطراتک قوه الکتریقیه ایله اوراده طور دینی فرض ایدرک یاغمور یاغدیرمک ایجون طبقاه هواهه بردن کوندریان ناقللار واسطه سیله شراره الکتریقیه حصوله کتیرمک یعنی بلو طاردہ الکتریق قوش-قولنق یولی اورتیه قویشدر . ایلک تجربه ده بلو طاردہ شراره الکتریقیه ، تلی براو جورنمه ایله کوندرلشدر . بالونلره اجرا اولن-حق تجربه دهـا زیاده موفقیت بذیر اولور . فرانقلان ده رعد و برق بولیه بو اوچورنمه ایله ایضاخه موفق اولشـدی . هـ حالده صنی یاغمور تجربه لوندن برنتیجه چیقار بله سیله جکنی ارباب فن تخمین ایمکده در .

هبو مترو — بیغراف — فورشون بکمن لیاسلر — اعلانچی دوونغراف — صیحاق
سو چشمکلری — ماکنده آدم — صوولوسیپلری ولوسید ترقیاتی — فورمنفون —
پترول طوغله‌لری

مهندسلرک ساعته مشابه و آدیماری اوچار وقطع اولنان مسافه‌ی تقریبی کو-س-تیر
بر آلتی وارد . فرانسه ضایعاتندن بوسون بنه بواسمه مستند اولق و آت ایله بر
سواری تک قطع ایده‌جکی مسافه‌ی کوسترمک اوزره بر آلت ایجاد ایتمشد . آلت
ساعت کی قادرانی اولوب بر ابره ، آنک حرکتیه دونمکده و بوصورتله قادران اوزرند
مسافه‌ی کوسترمکده در . بو بولده بر آلتده ولوسیدلر ایچون دخی یا پامشدر . فقط
لوسیدلرده آنک اشعاری تکر لک عدد دوریله متناسب اولدینی جهتله صحت دها
زیاده‌در وعادتا حساب تقریبی اولیوب بلکه قطعی در .

• •

(بیغراف) نامیله کوچک برما کنه ایجاد اوئن‌شدر . بوما کنه‌نک خدمتی قوبیه
چیقاره‌مقدن عبارتدر . اکنیا یازیلان شیئک برصورتی استساخ اوئنق لازم کایر و خاصه
تجارت‌ده وامور اداره‌ده اوراق مر-سو-له‌نک بر عینی ده محفوظ براقيق اقتضا ایدر .
شمدی به قدر یازیلان کاغدلر آیریجه قوبیه منکیله یازیلوب بر طاقم باصقیلر التنده اینجه
کاغدلی قوبیه دفترلرینه قوبیه ایدیلیور و یازیلاری آز چوق بوزیه-وردي . بیغراف
اوisorتنده یا لامشدرکه عادی سورتنده بر کاغد اویزیه یازی یازیلیر کن دیکر طرفده
کندیلکنندن بر انسخه دها یازلقده‌در .

اله حرکت ایتدیریان قامک کاغده یازی ماصله‌سته مسافه‌ی سی نه قدر ایسه بومسافه‌ده
وایجه مانوله قولاریه بوقاهمه من بوط بر قلم دها وارد . الده طوتیلان قامک با تیریله جنی
حقه کی کنده کنده ایشله‌یه چک فلمک یانشه دخی بر حقه وار . الده کی قلم حقه‌یه

باتیرلسه اوته کی قلمده باتیرور . خلاصه ال ایله برنجی قلمه نه حر کت و بیرلرسه ایکنچی ده عیناً بو حر کتی اجرا ایدیور . بناءً علیه برکاغد یازار کن دیکر جهه دن بوکاغدک قوبیه سی چیقیور . بو آلتک تجارتخانه لرده خدمتی اوله جنی تخدمین او لمقدده در .

الماشیا ترزیلرندن بری بوسنه الجنده قورشون چکمز بر لباس اختراعنه موفق اولدینگی عالمه اعلان ایدرک بتون دولتلرک هیئت عسکریه سنی دوش - وندیمک باشلامش وفنون عسکریه منتبه لرینک انتظار دققی جاب ایلمش ایدی . حقیقته مرمیاته بر درجه مقاوم بر قشاش یعنی عادتاً اینجه بر زره یا به بیلمش ایسده بونکله بالکن کوکس مخافظه اوامه بیلوب باش قولار دانه لره هدف اولوب قاله جغه - دن و هر طرفک ستری قابل اوله مدیغندن آرده دن بر آز زمان چکجه حکم واهمیندن اسقاط ایدلشددر . ذاتاً فضله جه نقلاتی ده اک بیوک قصوری ایدی . قورشون چکمز بر لباس ایجادیه او غر اشان بو ترزیدن بشقه لری ده وارسده موفق اوله بیله جکاری پک شبهه لیدر .

ادیسون فونوغرافی هان صوک درجه ده اصلاح اینش - در . فونوغرافک صدای حفظ واستبدلیکی زمان عیناً تکرار واعاده مخصوص بر آلت اولدینگی معلومدر . صدا اهتزاز اسله واسطوانه صاریلی برلوحه او زرینه بر طاقم خطلر رسم ایدیور و فونوغرافک استوانه سی تکرار چوریلنجه صداده عیناً تکرار حصوله کلیور . فونوغراف اسکیدن بالکن حفظ استبدلیکی سوزلری یاخود موسیقی انجق خفیفجه بر صورتنده بر تک دفعه اعاده ایده بیلیردی . ادیسون فونوغرافنی ، محتویاتی دفعانه اعاده ایده چک بر صورت افراغ ایلمشددر . بوندن بشقه مغافون تسمیه اولنان وصدای بش اون ودها زیاده مثلی شدتاند برمه که ویوکسلنگک مخصوص ترتیبات دها میکنن فونیله رق اصلاح واکل او لمق شدتاند برمه که ویوکسلنگک ارباب علمدن (رومیک) بو اساسلری کوزه دهه رک او زره بولنشددر . لوئندره ده ممکن ارباب علمدن (رومیک) بو اساسلری کوزه دهه رک غایت جسمیم فونوغرافلر اعمال ایدلسی و سوقاقلرده بونلری باغیرده رق استنان شیئک اعلان او لمقنسی تصور اینشدر . طبیعی بتصور میدانه کلیرسه بلدیه لر سوقاقده باغیران فونوغرافلر ببرسم قویارلر . اسکر بولله اولمز - مغازه لرک دکانلرک قویه جقلری فونوغراف باغیری سندن سوقاقلردن سکامز اولور .

کوچک برکه زینه اوچه تعیین اولنان مقدار اچه آسینجه کندی شربت
 جقولاه و سائزه نوزنیم ایدن بر طاق ماکله هر یالیمش ایدی . پاره کوچک ترازه
 کفسی کی بر کوزه دوشیور و موک نفایی ایله ردیلک آچله رق بورادن خارجه اوچه
 تعیین و ترتیب اولنان مقدار مایع آفنجه پاره تکرلوب مایعت ده آرقه کسیلیور دی .
 نه بواسه مـتـد اولق اوژره پارسـه صـبـجـاـقـ صـوـ چـشـمـهـلـرـیـ یـاـمـشـدـرـ . فقط
 بوتلر شایان قید بر خصوصی حلالی وار . چـشـمـهـلـرـهـ صـوـلـرـ صـبـجـاـقـ اوـلـهـرـقـ بوـلـیـورـ
 ولاستطع آتش یافلمیور . بلکه صـبـجـاـقـ صـوـهـ اـحـتـیـاـجـیـ اـولـلـهـ قـوـغـهـلـرـیـ چـشـمـهـنـکـ
 موصلـهـ یـاقـلـاتـدـرـهـ رـوـبـ پـارـهـ دـهـ کـوـزـیـهـ آـچـهـ اـخـرـوـدـهـ بـرـ طـاقـ آـلتـ مـخـصـوـصـهـ اـیـلهـ
 پـلاـهـاـوـیـ قـیـوـرـلـشـ رـاـیـخـهـ بـوـزـوـنـکـ التـدـهـ کـیـ کـوـجـوـ جـلـکـ غـارـ موـصـلـقـارـیـ آـچـیـلـوـبـ
 غـازـدـهـ اـنـشـهـاـلـ اـیـدـیـورـ و~ بوـحـلـوـنـیـ بوـزـوـلـدـنـ صـوـ دـوـلـاـشـیـرـکـنـ هـمانـ تـسـخـنـ اـیـدـوـبـ
 صـبـجـاـقـ اوـلـهـرـقـ اـقـیـوـرـ . تـرـتـیـبـ اـولـنـانـ مـقـدـارـ صـوـ آـقـنـجـهـ غـازـلـ سـوـنـیـورـ صـوـ کـسـیـلـیـورـ
 وـ چـشـمـهـ حـالـ سـکـونـهـ عـودـتـ اـیـدـیـورـمـشـ . فـضـلـهـ صـبـجـاـقـ صـوـ اـسـتـیـانـ بـرـاـوـنـاـقـ دـهـ آـنـارـ .

آـمـرـیـقاـ ماـکـنـهـ مـهـنـدـسـارـنـدنـ بـرـیـ شـیـقـاـغـوـ سـرـکـیـسـنـدـهـ تـشـیـهـ اـتـهـلـکـ اوـزـرـهـ بـرـماـکـنـهـ لـیـ
 آـدـمـ اـیـجـادـ اـیـتـشـدـرـ . بـوـ آـدـمـ اـسـکـیـ اـصـوـلـهـ شـوـالـلـرـ کـیـ مـعـدـنـیـ زـرـهـ کـیـنـشـدـرـ . بـوـ آـدـمـ کـیـ
 درـوـنـهـ پـرـتـوـلـ اـیـلـهـ اـیـشـلـهـ بـرـمـاـکـنـهـ بـرـاـشـدـیـرـلـشـدـرـ . اوـجـاجـیـ ، قـزـغـانـ هـیـسـیـ اـیـشـنـدـهـ ...
 ماـکـنـهـنـکـ دـوـمـانـیـ بـوـمـعـدـنـدنـ یـاـیـهـ آـدـمـ اـغـنـیـهـ وـیـرـلـشـ اـولـانـ بـرـسـیـغـاهـنـکـ یـعنـیـ سـیـگـارـهـ
 شـکـلـنـدـهـ بـرـبـوـنـکـ اوـجـنـدـنـ چـیـقـارـ . ماـکـنـهـ بـرـ طـاقـ مـانـوـلـهـلـرـیـ وـچـرـخـلـرـیـ چـوـرـوـبـ
 آـدـمـ بـنـجـاـقـارـیـ بـوـقـارـوـ قـالـدـیرـرـ . اـیـلـرـوـ آـنـدـیرـرـ . خـلـاصـهـ عـنـیـ اـنـسـانـ کـیـ بـوـرـوـدـیـرـ
 وـ قـوـشـدـیـرـرـ .

بـوـماـکـنـهـ لـیـ آـدـمـهـ حـرـکـتـ وـیـلـدـیـکـیـ زـمـانـ اـیـکـ کـوـجـلـیـ وـقـوـتـلـیـ آـدـمـ قـارـشـوـسـنـهـ
 چـکـدـرـکـ طـوـرـدـیـرـمـهـ مـوـقـعـ اوـلـهـمـیـورـلـمـشـ . قـوـتـیـ بـوـرـجـدـهـدـدـرـ . . . بـوـ اـیـجـادـ، مـاـکـنـهـ
 فـتـجـهـ کـوـزـلـ بـرـمـرـهـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ تـاقـ اوـلـهـبـیـلـیـرـ . بـوـکـاـ بـرـ طـاقـ الـ آـرـاـبـلـرـیـ چـکـدـرـمـکـ
 وـ آـرـاـبـهـ اـیـلهـ اـشـیـاـ طـاشـتـمـقـدـهـ نـمـکـنـدـرـ . دـهـ زـیـادـهـ بـرـ اـسـتـفـادـهـ تـامـینـ اـیـدـوـبـ اـیـمـهـ جـکـیـ
 شـمـدـیدـنـ کـمـدـرـلـهـمـنـ . آـتـیـ دـهـ اـکـلـاـشـلـیـلـورـ .

ولوسييد تسميه اولنان ايکي تکر لکلی کوچك آرابه لر کيتىكىه هيئت اجتماعىيە مدنىيە
اچىنده تعمم اتىكىدەدر . هان بىزمان كاواب ده عموم ايجون بىولو - بىدلر لىك كوزل بىر
واسطە نقلەيە او له حق و سوقاقلارده يابان يوروپىن قەلىيە حق دىھ جسورا نە تخمیناندە بولنانلار
بىله واردەر . بوندىن قطع نظر ولوسييد حقىقە ئىيار اتىكىيەم يىدىرىمكە احتياج مىس ايتىز
وقولايىجه حفظ او لنور برواسطە سرىعە نقلەيە او لىدينى بوندىن بشقه ولوسييدىلە كىزمه مك
وجودىجه فاندەسى كوردىكى ايجون هركىس بو آخر زمان ما كنه لىريه مفتون او مقدەدر .
لوسييدلەر شەمىي يە قدر ايافلارك چوئىدىكى كوچك بىدىشلى چىرخ؛ صارىلى زنجىرىكە حركەنى
بۇ حركەنى بىولك تکر لىكە قىل اتىسى سايەسندە يورىوردى . يېنىدە لوسييدلەر بىزات
اللار حذاسىنە قدر كايىر ايکى عمودى قول علاوه ايذرلەك بوقولارك صاغ وصول الارلە ايلرۇ
و كېرو ايتىلمىي سايەسندە ولوسييدىكە تکر لىكىنى بىر درجە دە سرعتلىق حركەت اىستەرىمك
يوانى بولىشىدەر . بوسابە كورە ولوسييدىجى ايافلىرى يورىلورسە ارابەسنى يالكىز اللارلە
واللارى يورىلورسە يالكىز ايافلىرى بۇ روتەبىله جىڭىدەر . بويىكى ايجادك ولوسييدىجىلات دە
بردور ترقى اچىجىنى مأمولدر .

لوسييدنەرلەر و دىكۈرلەبىلە تطبق او لەغە باشلامىشىدەر . برقاچ درلو صو ولوسييدلەرى
اختراع او لەش ، ھم قىرەدە ھم دىكىزدە بىرلەيە جىك سورىتىدە ولوسييدلەرى تېرىپ
او لەش ايسەدە لىك كوزلى يەر سىندال اچىنده حرڪەت اىدمەرك حركەنى بىر طاقىم چىرخلىرى
سىندالاڭ - بىولك واپورلۇدە او لىدىنى كىي - آرقەسندە بولنان بروانسەنى انتقال اىستەرىن
وبۇ صورتىلە سىندالى يورىدون نوعىدىر . بونلارك بىر درجە اصلاحىلە سىندالاردىن و قاپاقلىرىن
كورككارلە قالقەجىنى اميد او لنورسە بىك واهى براميد دىكەدر .

معدن او جاقلىرنىدە (غىززو) دەنیان منشىل غازلىك تراڭىكى بىردىن بىر قازما ناك
ضرىبە سىنەن چىقان قىغىاجىم ياخود بىسۋە تىپىر ايلە آتش آللەق بىردىن باطلادىنى
و يۈزۈلەنچە عملەنك بىر آن دە حىاتىنە خاتىمە جىكلامىش او لىدىنى ايشىيدىكەدەر . بۇ تەتكىلاردىن
عملەنىي سىيانت مقصىدىلە ارباب فن بىك چوق جاشىشى مقدەدر . داوى ئامىدە
بىزات و قىپىلە (امېنەت لامېسى) نامىلە آلۇنى خارجە و ورمن مەعدن او جاغىنده مشتىل

غازل ترا کم ایسه بونری آتشله من برلامبه ایجاد ایدرک انسانیه بیوک خدمتده بولنش
ایدی . هازری نامنده بر صاحب معرفت ده یعنیده فورمنفون نامیله معدن او جا قارنده
استعماله صالح غازل ترا کم ایدرسه بونرک وجودینی همان اخبار ایده جات بر آلات ایجاد
ایتندور .

فورمنفون اسا ابربورودن عبارت اولوب غزیزو بوبورودن سچیر کن هواده کی
مقداریه کوره بر صدا جقار مقاده و معدن او جا قارنده « تملاک وار » دیه عادتا
با غیره مقداده در . بو ایجادک معدن بخیالک ده پاک چوق خدمتی او له جنی شبهه سزدر . بو آلت
الکتریک یاردهیله دودوک او تردیکی کی دودوک او توشی ده اهتزاز اسیله بر ابر قید
اوله بیلارکنند فورمنفون هم تملاکی اعلان ایدر هم ده یازی و چیزی ایله قید ایلیور
دیگدر . الکتریق تریبی ایله معدن او جا قاریشک الا درین کوش لزینه موضوع
فورمنفون آلتلریک جقار دینی صدار معدنک خارجه و معدن مدیریله مهندس لرنک
او طهریش تللره نقل اوله بیله جکنند تکعیل معدنک هیئت اداره سی بر آنده
هر کوشده کی تملاک دن خبردار اولور لر و تملاک که او کنی آلوب عمله بی خلاص ایدر لر .

**

(شه ثال) نامنده بر ذات ده پترولی تصاب ایتدیرمک ایچون بریول بولشد در .
علوم اولدینی او زره اولرده یاقدیغز پترول غازی دائم مایع حالده در . بزر عمومیته
بر واسطه نتویه اولق او زره بروی استعمال ایدیور سه قده بعض بیوک سفینه لرک
وزره لیلرک ماکنله کی معدن کوری برینه پترول ایله متجر کدر . پترول بر حالده
بر واسطه تسخینه اولیور . پترولک مایع او له رق نقلی مشکل اولدینگند تصاب ایتدیریله رک
طوغله شکانده کسامی ، استعمالی غایت تمهیل ایده جکدر .

**

بر مدت اقدم وجودی قوتاندیره جات و صحنه بر درجه به قدر مختل اولا ناره اعاده
محبت ایده جات ادویه کی طوغریلدن طوغری مستحضرات طیه صورتنده آلمقدن و برده
عالج ایچمک و یونق قیدی الله کیر مکنن ایسه وجوده لازم کان ماده لری طور اراق
واسطه بله بعض نباتات ترکیه ادخال ایدرک بونارله وجودی بسله مک بولی بولنش
یعنی با خود اتفاق ده یکی بر دور آچیله رق لحنارک ، بر اصلارک فوسفورلی ایودلی حدیدلی

اولهرق یتشدیرلای و هر کس مناجته و بذیمه مه موافق اولان یعنی چاره سی کوسترش ایدی . فقط بوجاره شمدی یا لکن ساسامه نباناهه تعطیق او لنه له قلاماش . مخصوصات حیوانیه بهده تعیین ایدلک استلماش .

غدای اصلی بیشتر سوددر . سود دنیا به کل دیگر زماندن نهایت عمرینه قدر بر انسانک هان باشلو جه بر غذا سف تشکیل ایدر . انسان ابتدا والده سنک ، دایه سنک سودیله بسلیم رسه سکره ده اینک کبی قویون کی حیواناتک سودینه محتاج قالیر .

اور و پاده شمدی بعض متفنن سود جیلر سود ویرن اینکارینه یدیر دکاری یملره جوق مقدار ده فوسفوریت املاحی قائد قلری و بو اصول ایله حیوانات دن کلی مقدار فوسفوری حاوی سود لر صاغد قلری سویله رک مشتریلرینه « طبیعی فوسفوری سودلر » تقدیم ایمک باش لامشل در .

٢٠

علاج خصوصنده اور و پاک دار الاستیحضرانی یکیدن یکی به بر طاقم ادویه چبار دینی کی کرک صنایعده و کرک تدریس اند نفع و فائد نه تأمین ایده جگ بولده ایجاد لرد میدانه قوی مقدار ده .

بیوک بر طاقم فابریمه متعدد الات و ادوایله هر کون بر طاقم اجزای کمبویه استحضار و استخراجی ایچون اوغر اشمقدار .

بوغیرتله برابر بیوک مکتبلد ده کمیا معلمکاری ، تحلیل ایله اشتغال ایدنلر و ارباب صنایع ، استدکاری زمان هان بر جسمی ال التند بوله میورلر دی . اجسام صلب و مایمی قوی طور شیشه لر ایچنده صاف لامه نک امکانی وار . فقط اجسمک و خاصه کمیا در ساخته خانه لرنده کمیا خانه لرنده معیار و بر وا سطه تحلیل اولهرق قولالانیلان عناصرک بر طاقی هوانی در . بونلری نصل صاقلامی ؟ شمدی به قدر بیوک دوشون لمامش و بر جسم هوانی به احتیاج کورل دی بی جسم کمیا کتاب لرنده مذکور اولان اصولی وجهمه واوز و نجه عملیات اجراسیله استحضار اولهند بولهش ایدی . فقط الات و ادوایی بولی یرینه قوی مقدار طاقم اجزای کمبویه رک یکدیگری اوزرینه تأثیری بکلمک ایصفق کی کلفتلر خیلی وقت ضیاعه سبب اوایور دی .

فرالسمده استحضارات کمبویه شرکتی بمحض ذور لری بر طرف ایمک ایچون بوجاره بولشند . دوکم دهیردن غایت مقاومتی قابل اعمال ایدبور . بونلرک ایچنے هر نوع غاز لری طوفریدن طوفری به تضییق اولهند غاز یاخود مایع حالاند جبس و پست

ایدیور . مثلاً قلور ، آمونیاک ، حامض فاربون ، حامض کبریتی که هوائی جسمانه
بو محکم قابل رده حفظ او لینیور . قابله الی هوای نسبی تصفیه مقاومت ایده جک
صورتنه یادیش . قابلک ایکی طرف موصلقلی برندن غاز دیگر ندن مایع آقیورمش .
برده کوچک آناختار وارمش . بونکله قطره قطره ، جبه جبه یاخود دها زیاده غاز
ومایع آقیدله جق .

بونلر استعمالنده هم سهولت همده تصرف وار ... سهولت وار : اووزون وقت
صرفه کافت اختبارینه احتیاج یوق . تصرف وار : فابریقه لردہ کلیتله استحصال ایدل دیکی
ایچون او جوز کلیور . قلور غازی کیمیا خانه لردہ طوز روحندن چیقاریرلر . قلورک
معدنلر تصفیه و اذابه سنده و عیارنده تائیری و خدمتی وارد . اکثریا صنایعده لازم
اویور . بناء علیه استحضارات کیمیویه شرکتیک صاندیغی قابل دن برینی آلدرق قولایچه
قولایتفی ممکن .

شمدى به قدر مولدالماء ، مولدالخوضه دیوب کیدیورز . بو غصرلر هوائی در .
شیه سزا اجز اخاهه لردہ ، بیوک اجزا دیولرندہ مولدالخوضه صانون آلمق استنیلیرس .
بوله من . اجزا جی استحضار ایتسه بیله بوهوالری نرمیه طولدیرسون ده مشتری به
ویرسون ، لکن بوندن سکره اجز اجیلردن بو غازلری صانون آلمق واستنان تخبر به لری
اجرا ایتمک ممکن اوله جق در . کیمیا در سخانه لردہ معلمی اوزون استحضارله اوغر اشمیوب
مولدماء محوس اولان قابی کیمیا خانه سندن جلب ایدر ، موصلاق چویر . طبله به غازک
خواصی اوصافی تعریف ایدر ، کوستیر .

بسم الله

مؤسسات مفیده و نافعه

عثمانیه

حیدیه سواری آیلری

مؤسسات جلیله حضرت خالقینا هیدن اولوب اور فده تشکیل ایدیان حیدیه سواری آیلرندن ایکی طائفک ماوره حالتده کی رسماری درج صحیفه ایله کسب افحخار ایلر ز . بونارک بر صحیی او رفده حران ناحیه سنه خیدنشین کیس عشیرتی شخ الشماخی عمر ابن عده العثمانیک تشکیل ایتدیکی حیدیه آلی ضابطان و افرادیک حراندہ النان رسنی ایکچیسی کذلک حراندہ خیمه نشین کیس عشیرتندن بن محمد قیله سنک تشکیل ایلدیکی حیدیه آلی ضابطان و افرادی اراهه ایلر .
 همان جناب رب متعال پادشاه معالی آکاد افندمن حضرت تلری بو کی موقیمات سنیه نک بیکلار جهسته موافق بیورسون امین .

کاغذخانه چشمہ سی

استانبول حواری تزین ایدن موقع رو حفزانک سرفرازی عداوتخه شایان بولنان کاغذخانه چیز نده ، قره قولـانه نک قارشی طرفه مصادف میدانک و حارای همایون بنالری یانسنه اخیراً بر مقتضای اراده سنه حضرت پادشاهی عرب طرز معماری سنه

سالیہ موقبہ یا ہے حضرت یاد شدیدہ اور فہد شاہزادہ ننگل اولان (سران) جدیدہ سواری لیکر عربستان و افرادی

انشا ایدیان چشم‌نمک انشا آتی بوسنه پذیرای حد ختم اوله رق ماه لذیذی صالیورلش ورسم کشادی دخی اجرا بیورلش اویله اشبو سبیل بینظیرک رسمی درج صحیفه مفسرات ایلورز . رسم فوطوغراف حضرت شهریاری عبده برادرلرک بر قطعه فوطوغرافدن حک اولندشد .

اشبو چشمه ماین همایون جناب ملوکانه معماري سعادتلو یانهو بک افدىشك ترتیب و تنظیم ایلدکاری یلان موججه بنا ایلدشد .

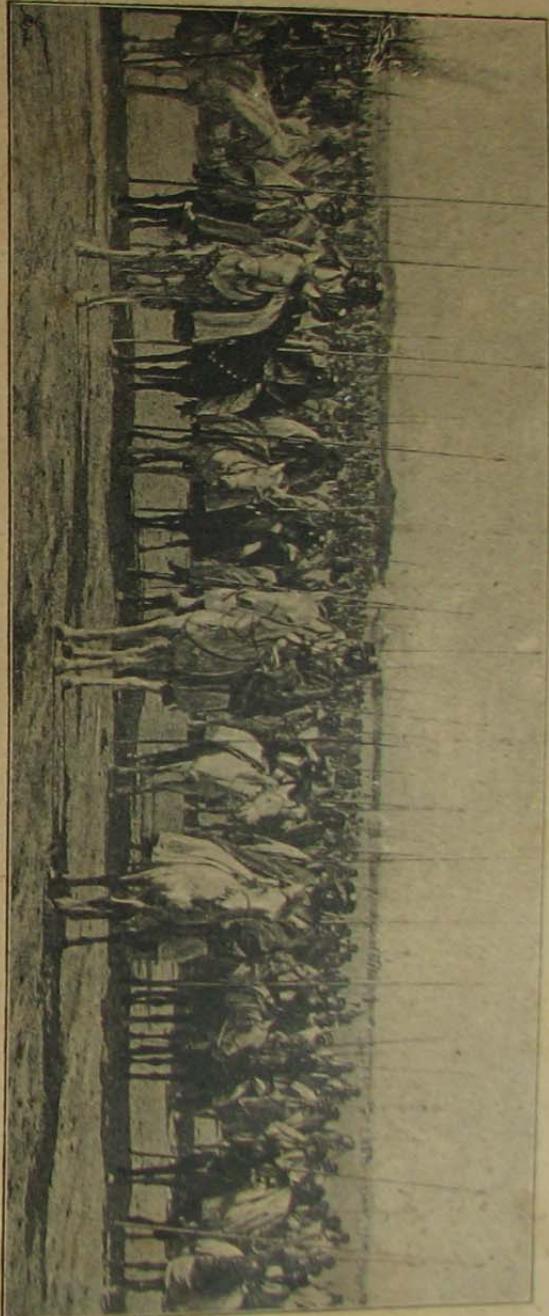
یک پوسته خانه

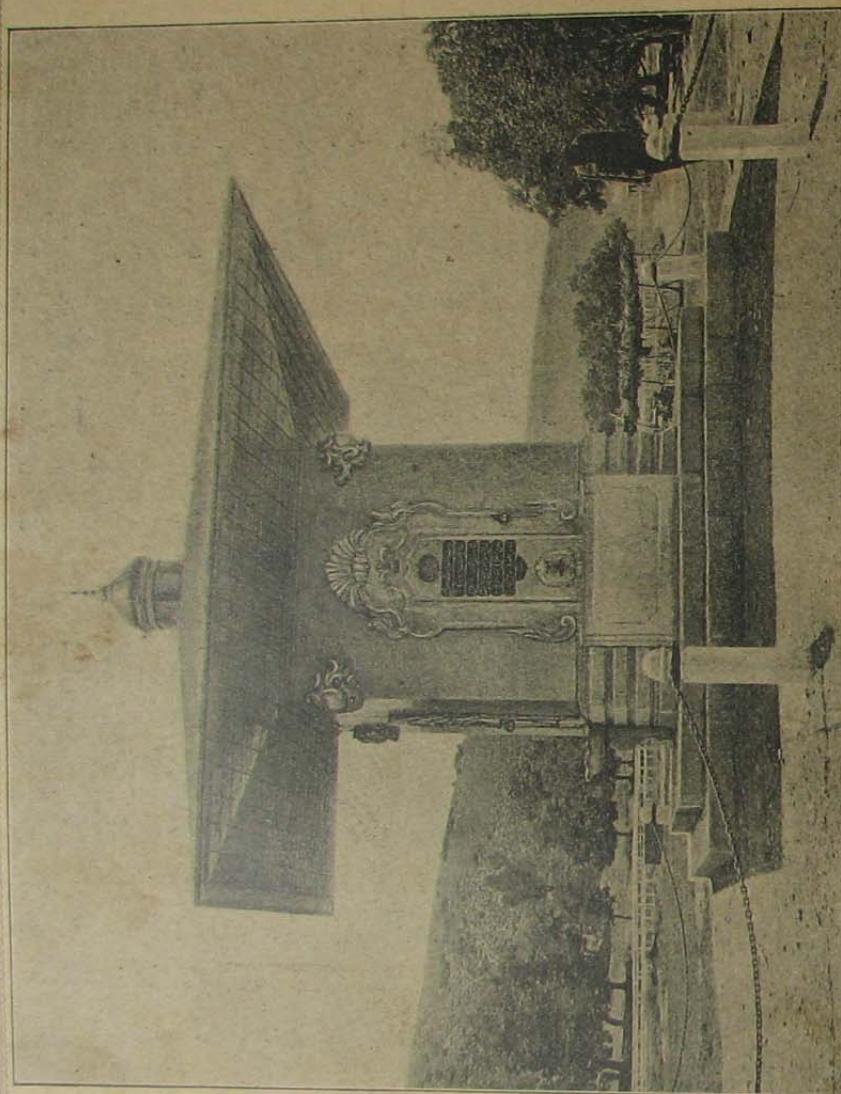
در سعادت پوسته خانه سنك اخیراً یکدند انشا و اکالیله سایه موافقتوایه جناب شهریاریده ۱۳۱۱ سنه مبارکه شعبانی ۱۶ نجی کونه مصادف يوم ولادت حضرت ولی النعمت اعظمی به مصادف يوم معززده ینه کشاد اولندیغی البته قارئین کرام اوراق حوالدنده مطالعه ایلشد .

یک پوسته خانه اقدمجه اخشاب اوله رق کان بولندیغی یک جامع میداندہ لطیف بر طرزده مالطه طاشدن انشا ایدلش اولوب بر طرفی بازار ایرتی پازاریشك قورولدیغی محل ایله اوراده کی قسمآ منهدم بر کارکر قپویه دیکر جهی یک جامع سبیله ملتصق و جهه سی ایله آرقه سی آجیقدرو ، ججه ، رسمند کورولدیگی شکله یک جامع میدانه ناظر در که رسمند اساس اولان فوطوغراف ، مذکور میداندہ و موقت ساعتک اوکنده فوطوغراف حضرت شهریاری عبدالله برادرلرک الدینی رسمند ویانده "اویپی" اصولیه اعمال ایتدیورلشد .

بنانک وسطه رسمند کورلرکی اوزره اوج عدد قبو مصادقدر ، بوقولرک ایکیستنده اذانی والا فرانهی ارائه ایدر ساعتلر طائلشد . اورته برده ک قپویه ایسه "پوسته خانه" کلهـنی حاوی بریازی لوحه سی طائلشـدر . قپولردن کبریـنجه هر یکی طرفه مکتوب و امانات و سائره قول اولنان او طهـلرک بـنجره سی تصـادـف ایـلـر . اشـبو اوـطـلـرـک نـاظـر اولـدـیـغـیـ حـوـلـینـکـ اوـسـتـیـ واـصـلـ بـوـسـتـهـخـانـهـ بـنـانـنـکـ قـسـمـ فـوـقـانـیـ جـامـ اـیـلـهـ اـورـلـشـدـ . بنانک بر نجی قاتی اداره و توزیع محللری اشغال ایلر .

دو ہائی و ڈیلے دو ہائی و ڈیلے (جس) ناٹا کرنا میں ہے ہے ہے ہے ہے ہے ہے ہے ہے

مکانی بیرون میخواستند این اولین کارگردانی مده است این انسان را نکند

پوسته خانه‌نک ارقه جبهه‌سی ده بازار ایرانی بازاری محلندن سلطان حمامی جاده‌سته
چیقان بر جاده‌یه ناظر در که اصل جبهه‌یه مشابه‌در ،

بیروت لیمانی

مالک وسیعه شاهانه که هر جناخته جلوه ساز ظهر و تأسیس اولان اثار ترقیات عمرانیوری جمله سندن اولق اوزره بردہ بیروت شهری لیجانش انشا واکالی درج صحیفه مفترض ایلک لازم کایر که سوریه ساحل مهمنده برخی او له رق تأسیس ایدن بولیجان شهرک اهمیت تجارتی و موقعیتی بر قات دها تزیید و تزیین ایشادر . بیروت هر در لو روز کاره معروض برآجیق دکر ساحلند کائن ایدی ، شعبدیکی لیجان سایه سندہ واپورل ر تائیرات هواییدن مصون و رختکاره نماں بر حاله اجرای تجارت ایله جکاری کی شهری شامشیریه واورادن حوران طریقیه بیروه جکه رباط ایلک او زره انشا آئندہ گرمیت بولنان دمیر بول خطی ده اکال او تججه اهمیت اصلیه فوق العاده تزاید ایله جکدر .

در سعادت انقره عثمانی دمیر بول خطی

۹۰ کیلو مترودن عبارت اولق اوزره استانبولدن از میده قدر موجود اولان دمیر بول خطی سایه عمرانوایه جناب پادشاه اعظمیده بودفعه بیله جک ، اسکیشہر طریقیه افریده قدر ایصال و اشبیو سنہ مبارکده کشاد اوله رق « اناطولی عثمانی دمیر بول خطی » عنوانیه ایشانمکده و اناطولی قطمه و سیعه ستک باعث عمران و ترقیات اولنقده درکه « نوسال روت فیون » من اشبو خط مهم حقده شوبله جه اوافق معلومات ویره رک دمیر بولک مبدایی بولنان حیدر باشانک و بیول او زرنده کی (باک دمیر) ایله (اسکیشہر) که و بردہ خطک شدیاک انسانی بولنان انقره که بر قطمه رسمی درج ستون ایله وظیفه لازمه سنی ایفا ایاپور . حیدر باشادن انقره قدر خطک مجموع طولی (۲۷۳) کیلو مترو اولوب کند کاک مناظر مختلف سیله تفصیلات عمومیه بی دخی قرباً بوصو صده نشر ایدیله جک بر اثر من له توضیح اوله جقدر .

صناعیع نقیسه مکتبی

مؤسسات محاسن غایبات حضرت پادشاه اعظمیدن اولمک اوزرہ در سعادت‌ده تأسیس بیوریان صنایع نقیسه مکتبه اخیراً علاوهً انشا اولان بنانک رسمی درج صحیفه مباحث ایلیورز، معلوم اولدینی اوزرہ صنایع نقیسه مکتبی موزه همایون اداره عالیه‌نه مربوط اولوب صنعت نازکه رسم، هیکلتراشی، معماری و حک صنفاری حائزدرکه بوناردن حک صنف دها کن سنه کشاد ایدلش و ثروت فون غن‌نه سنه مخصوص اولهرق جاب بیوریان استادک تحت تعیینده صرف غیرت ایمکده بولنادرکه یتشدیر مکده اولدینی شاکردانک محصول سعیلری ن آره صره مذکور غن‌نه به آلیورز.

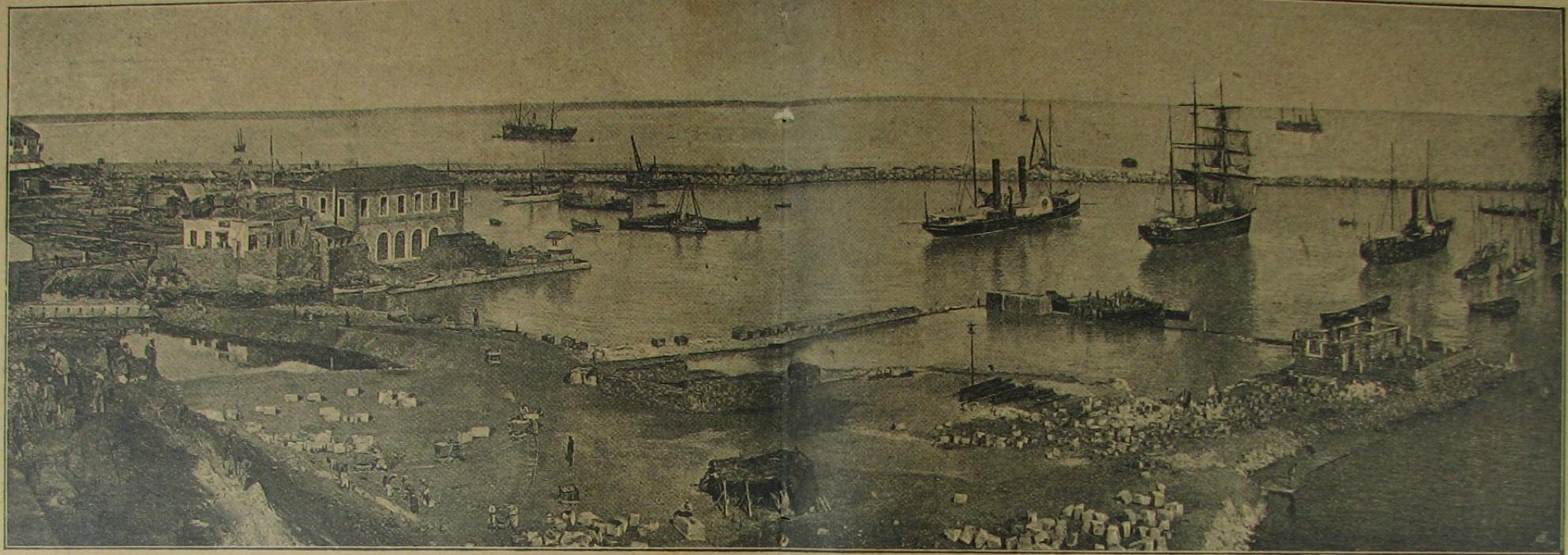
مکتبک رسم صنفنه کلچه بورادن یتشن اهل هنرک محصول غیرتلری ده یته ثروت فونله انظار قارینه وضع ایش ایدک، معماری و هیکلتراشی قسمازنه کلچه بونارک درجه اهمیت فوق العاده‌لری باد ایمک بیله هادتا فضله در؛ علی‌الخصوص هر‌صنفدن یتشن شاکردان اتمام تحصیل و توسع معلومات مقصده‌لبه پارسه و آوروپانک سائر مقبر حکومتاریه دخی کوندرلکده اولدینگندن طبیعی اولهرق استفاده مأموله توسع ایلیور.

صنایع نقیسه مکتبی دخی موزه همایون اداره‌سی مدیر محمودی عطوقتو حمدی بک افندی حضرت‌لرینک تحت انظارت کار آکاهیلرنده درکه بوصوصده معلومات لازمه الماق ایچون ثروت فوننک (۲۹) نومروی نسخه‌نه مندرج (موزه همایون) مقاله‌سی انظار دقته وضع ایلرز.

عمانی بالقه‌سی ورزی اداره‌سی بناسی

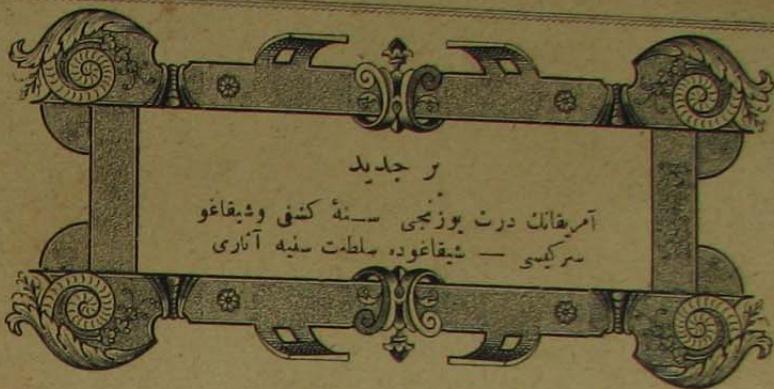
شهر منک زینت خصوصنده مدار افخاری صره‌سنه چکمش اولان عمانی بالقه‌سی ورزی اداره‌سی بناسای مشترکنک خلیج در سعادت‌ده ناظر رسمی درج صحیفه ایله انظار قارینه وضع ایلیورز.

بیروت بکی لیبانی

بنانک فن معماری نقطه انظر ندان دخی اهمیتی بیوکدر ، بورایی هرزمان معماری بنانک انظر احترامله یاد ایندیره جگکدر ؛ معمار خلچ در سعادت ناظر جبهه نی شرق اصول معماری سنن بطیق ایدرک کور دیککز بر طاق کونسلکاری علاوه اینشدر ؛ بولان بنانک شمس آباد اولان جهتی هم دائمی صورت ده ضایی شسدن محافظه ایلیور . هم او جهتک هیئت عمومیه سنن بر لطافت شرقیه ویریور . سو قاعده ناظر اصل جبهه یه کاجه ، او جمهه نک ده نقدر مصنع و مرن اولدیغی نظر تماشا در حال فرق ایدر ؛ بناده درت جبهه زمیندن خیلی مرتفع نقطه یه قدر سرت غراییت طاشندن معمول اولوب اوندن ص کرکه لزونه کوره مالطه ، من مس و ساره قول الامشدر ؛ تاذروده کور دیککز مرتع الشکل و بیواراق بجزه می قسم باقه مأمور لریکن لو قله سیدر ؛ اشو مرتع قسمک ایکی جناهنه کی دیرکل ایسه ایام مخصوصه رای ظفر غایت عثمانیه نک کشاد وتوجه ایندر لسنن مخصوصه صدر اشو بنای جسیک معماري مكتب صنایع فیسه فن معماري معلی موسیو والوریدر ؛

مؤسسات صرافیه عثمانیه و بلکه آوروپائیه میاننده برجی درجه ده بولنان عثمانی باقه می ایله مشترک المتفعه دخان رزی اداره می شو صوك بر قاج - نه ظرفنده یک چوق آثار ررق و انتظام کوسترمیشیدی ؛ بو ترقیات زمرة سندن اولهرق اهمیت معاملاتیه متناسب صورت ده مرکز اداره نی محتوى بربنا انشـانی تصور اینشاردی ؛ هیئت اداره یه توارد ایدن کوزل فکرده بنانک خارجاً بکاره ، داخلاً ایکی به منقسم صورت ده انشـانیه بر جسامت وزینت خارجیه اسخـانی تأمین ایندی ؛ بناء عایه اوج - نه بقریب دوام ایدن انشـان آت فوق العاده تتجه می اولهرق شهر شیرمنک یک اوغلی سطح مائی جدی صورت ده تریان ایدن ، رستنی مشاهده ایندیککز بنای جسم و جوده کاری ، بنا جسامتیه متناسب اولهرق متنین ، ظریف و لطیفدر ؛ هله داخلانک ترینانی الحق شایان تقدیردر . مثلاً بنانک انشـانی زماننده باقه جهته بشدیرلش و در وندنده باقه نک نقود احتیاطیه می بولنان بر بیچق ملیون ایندادن زیاده مبلغ وضع اوختش اولان بردمیر قاصه آوروپا مؤسسات مالیه سندن سلے نادر الامثالدر .

بر جدید

امریقانک درت یوزنجی سنه کشی و شیقاوو
سرکیسو — شیقاوو، سلطنت سنه آناری

قریستوف قولومب

قریستوف قولومب آمریقا قطمه و سمه سی کشفنک درت یوزنجی سنه سی و سیله سیله
ایشو سال حال افرنجی مایسنه شیقاووده کشاد و سلطنت سنه جانبندن دخی اشتراک
ایدیان جسم شیقاوو سرکیسنه عائد بر خیلی رسمی نقوی نمزره درج ایلیورز . سرکینک
تفرعات صورت کشاد و دوامی و امریقانک تاریخچه کشی ایله قریستوف قولومب ترجمه
حالی بالجله اوراق حوالنه برابر ثروت فونزله اکلاتلش اولیدینگدن بوراده نقصیله
احتیاج کورمیورز . بالکن سرکی به وتفرعاته عائد بر خیلی رسماری برو جه آتی نقل ایله
حقارنده معلومات اعطانه شتابان اولیورز .

آمریقا کانفی قریستوف قولومب ۱۴۴۶ ایله ۱۴۵۱ سنه میلادی هی بیننه جنوه ده
ولد و ۱۵۰۶ سنه مایستک ۲۱ نجی کوئی والا دولایده وفات ایتشدر .

قریستوف قولومب عالمه سی حقنده ک معلومات مضبوط اولیدینی و الحق بر چوق
دقیقات و تبعات اجر اسیله بر درجه اکمال ایده بیلدیکی ایجون روایات مختلفه تکونه بادی
اولیش و قولومب نامنده بر عالمه سی بولنان بنون ایتاالیا شهر لری قریستوفک مسقط رأسی
اولیق شرفی احرار داعیه سنه بولخشد ،

قریستوف قولومب زنکن، اصلی بر راق مشهور آمیرال یاشدیر منش بر عالمه هی منسوب
اولیدینی ده روایات مختلفه آره سنه ذکر ایدلش ایسه ده اک مقازن حقیقت اولان معلوماته
کوره قولومب اون بشجی عصر میلادی اوائلنده جنوه دک بر ایکی کیلومترو مسافه سنه
کان کنتو قصبه سنه اسکان ایدن بر طوقوه جی نک او غلیدر. قولومب پدری (دو مینغو)
کنتو قصبه سنه تولد اینکله برابر اوراق قدیمه ده جنوه لی کور نمکده در .

قولومبک عموجه‌سی اشوان و اوغلارینک مدت مدیده کينتو قصبه‌سنده چو لجه‌لاقله تعیش ایستکاری ده روایات مثبته‌دندرکه بوده قولومبک فقیر و کدینیله کفاف نفس ایدر بر عالیه منسوختی کوستره .

قولومبک پدری دومینغو کندی کبی بر طوقمه‌جی اولان راق فوستانه و سانک کریمه‌سی سوزانا ایله ازدواج ایتمش اولديفندن قریستوف والده جهیله‌ده ینه اصناف طاقدن دیگدر . قریستوف بازدواجک ایلک حصولی ایدی . قولومبک جیوانی ، بار تولومده ، جاقومو استارنده اوج ارکک و سیانکیانا استنده بر قیز قرداشی وار ایدی .

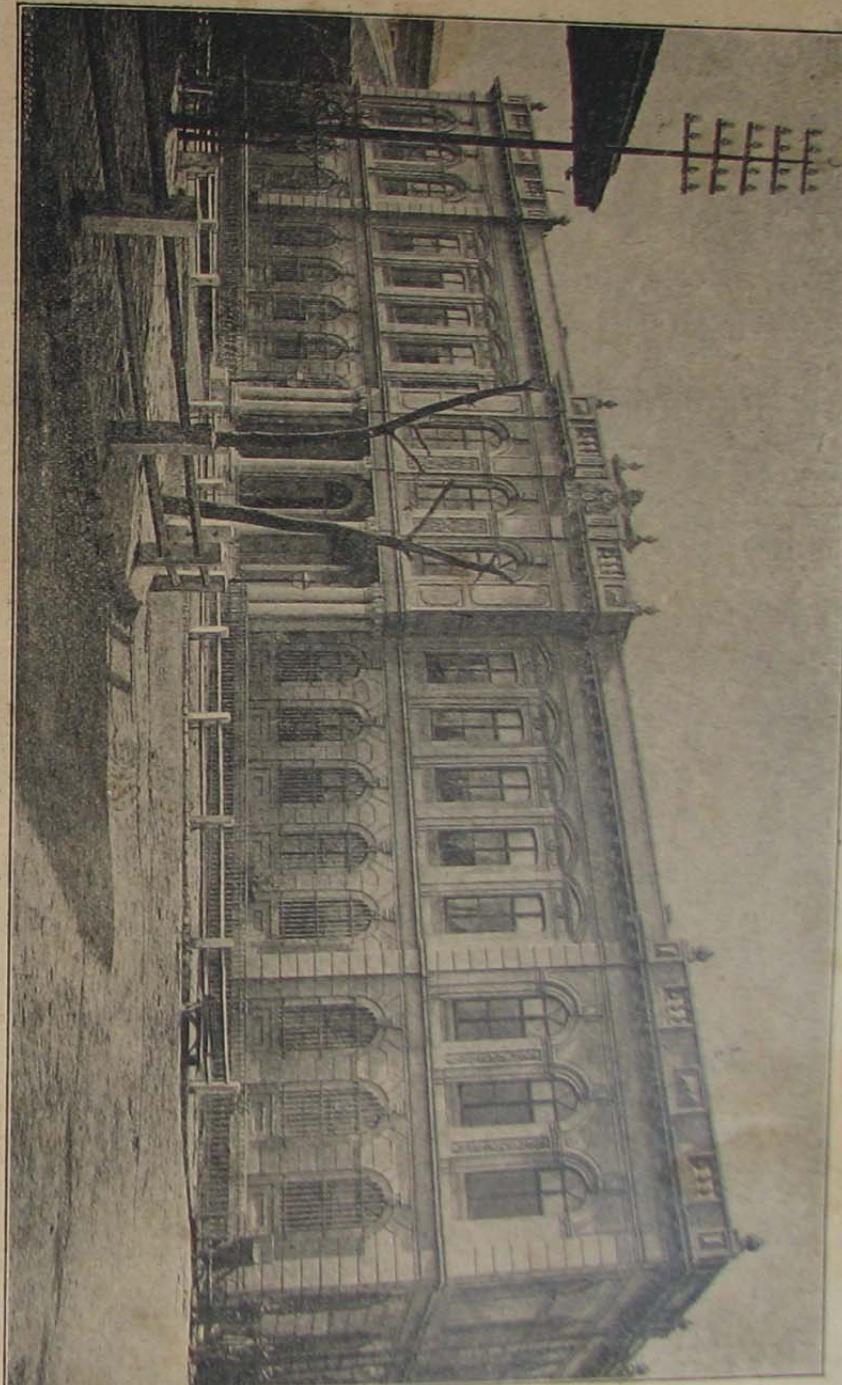
قولومبک تاریخ ولادتی حقنده بر اطمئنان تام حاصل اوله مدینه‌دن ۱۴۶۱ دن ۵۱ سنه‌سی یتنده کوستره‌لش ایدی . قولومبک جنوده تولد ایستدیکی کندی و صیتمام‌سنده مقیدبولندیفی و عاله‌سنک اوراده اسکان و تعیشی ده تحقق ایستدیکی ایجون جنوه قریستوفک مسقط رأسی اولم اوزره قبول ایدله‌سایر .

قولومبک باوی دارالفنون‌نده مکمل بر تحصیل و ربیه کوردیکی روایی وارسه‌ده بوروایت تأیید اوله مدینی کبی قریستوفک عالله فقیرانه‌سنک حالیله‌ده حسبان دکلدر . قولومبک آوان طفو لیته‌ده پك نقصان بر تحصیل کوردیکی محقق کیدر . کرجه جنوه‌نک چو لجه‌لر محام‌سنده ابتدائی بر مکتب بولندیفی معلوم و قریستوفک بوراده قرائت و تحریره مقتدر اوله‌حق و آزجوق معلومات جغرافیه ایدی‌سه‌جلک قدر بر تحصیل کورمیش اولیه متحملدر . فقط قولومبک اصل تحصیل و ربیه‌سی متعدد سیاحتلری ایساشه کندی اقدام و غیریله حصولپذیر اولمشدر .

قریستوف قولومبک ۱۵۰۱ تاریخلر نده قرق سنه‌دنبرو سیاحت ایستدیکنی سویش ۱۴۹۲ سنه‌سنده ایسه ۱۳ سنه‌دنبرو ذکرده کزدیکنی بورده ذکر ایشدر . بوایک افاده تاریخلر سه‌نثاراً بری ناقض کوریپوره . فقط قولومب ذاتاً ساحل بر شهرده بسودیکی ایجون کمی‌حلکده پک کوچک ایکن مهارت کب ایتش و طوقمه‌جلقه ملاحلنی مناویه اجر ایپرینک بول اخذ و اعطائنه وساطت ایتش اولیه قریب احتمالدر .

قریستوف قولومبک معلومات فیه‌سی همان یوق ایدی . هندسه‌یه وقوفی ، زمانک علوم ریاضیه اربابی درجه‌سنده دون ایدی . فقط بعض مطالعاتی و ایزه مقاطعیه‌نک اخراجه دار افاداتی کندیسنه نثار فرات اصحاب‌دن اولدیفی کوستره . قولومبک

بلطفه امیر کاظم
کتابخانه ملی اسلام
در سعادت آباد

بکی پرسته خانمده تو زع دار میست درون

برهه علیه می ایستایاده دکل اسپایاده کشایش بولشدده قولومبک بنون محرات و مکاتیب
حتی ایتایاه ویا به ارسال ایتدیکی نامه لری اسپایاوجه او له رق یازمی بوكا دلیلدر .
۱۴۷۳ سی اغتو سندن صکره ایتایاده قولومبک نشانه تصادف او لنه میور .
بوزماندن اعتبار سیاحته چیقدیفی دور سیاحتله مالک اجنبیه ده تأمین معیشت و اسخصال
زونه چالشیفی ظن قوی تخته ددر ، قولومبک ۱۴۷۶ سنه طوغ و انکلتاره سیاحتی
مر ویدر . فقط بور تکیزه بوند اقدم یعنی ۱۴۷۳ یاخود ۷۴ تاریخ لرند کیتیکی ده مر ویدر .
قریستوف قولومبک خربطه یا یقدمه کی مهارتی و بر مدت نبرو بور تکیزک لیزبون شهر نده
خربطه ترسیله تعیش ایدن کوچک برادری بار بولومه بونک بومهارتندن استفاده ایتمی
ایجون قریستوف لیزبونه دعوی قریستوف بور تکیزه کیتنه سیلت ویرمش و بوراده بر
مدت کرده مسطوه اعمالی و خربطه ترسیل ایله گشتر . لکن قریستوف میلانی ، ارزوسی
سیاحتده ایدی . بحر سفیدی کاما لا دولاشتندر دنیله بیابر . شرق جهتده ساقر جزیره سنه
قدر کاکدیکی کی تو سده کتش و شوالاً انکلتاره ، بورادن اسوج ساحلنده فروه اطه لریه
وحتی اسلامنایه ، جنوباده مادر اطه لریه و آفریقانک کنه ساحلنه قدر سیاحت ایتشدر .
قریستوف قولومبک ازدواجی بور تکیزده در . مادر اطه لرندن پور تو سانتو اطه سنی
کش ایدن واوزمانده ملاحی ده خلی شهرت قزانان پرسته لاؤنک قیزی — ویا خود
افریساندن — فیلا ایله عقد ازدواج ایتشدر . احتمال بوازدواجده قریستوف قولومب
افکار مخصوصه سیلیه جک بر فامایاه اتسابی فکر ایتدیکی کی کمیلکاه مفخر بر
عاله دن او لان زو جی ده قریستوف سیاحت بحریه تمايلاتی کوروب اخبار ایتشدر . فقط
قریستوف قولومب بر مدت صکره افکاری حز فله ایصال ایده جک و سائیی پور تکیزده
بوله میجه زو حاسله جو جقاریه رک ایدرک ۱۴۱۶ تاریخ لرند اسپایاه کیتشرد .

قریستوف قولومب بحر محیط اطلائیه اچلوب ، داعما غر به طوغ و کیدرک هن دستانه
مواصات ایجون بطریق بحری کشنه تشنه و بوتشنه آمریقایی کشی آنسزین و قوعه
کلش بروقه دکادر . بلکه تشبات مقدمه و او دورده کی معلومات جغرافیه ، قریستوف
قولومبک ذهتنه بونک فکری تولید ایتش و متعدد سیاحتله بعض ارباب فونک
اولرندن اخذ واقباس ایتدیکی معلوماب سایه سنده بونکری بجز حصوله چیقارعشدر .

حقی بک

شیقاغو سرکیسندہ دولت علیه عثمانیه برنجی قومیسری عطا فناو حق بک افندی
حضرتاری مکتب ملکیه نک یتشریدیکی افضل ارباب شبابدن اولوب بیک ایکوز یتمش
طقوز شوالنک یکرمی اینجی کونی ولادتاری و قوعبولشدر ، پدر عالیاری شهر امامی
مجاس رئیسی صرحوم محمد رعنی افندیدر .

سنی تحصیله رسیده اولدیغفده او لا ابتدائی مکتبته دخول ایله اوراده اکمال
مدت ایلدکدن صکره بشکطاش مکتب رشدیه سنه نقل ایتش و طقسان اوچده
مکتب مذکوردن برخیلک شهادتname-نی اسحصال ایله چیقمشد . آنن صکره رسنه
قدر مخرج اقامه دوام ایلدکدن صکره مکتب ملکیه شاهانه نک ابتدای کشادی اولان
طقسان درت سنہ سندہ مکتب مذکوره کیرده کوش سنه دخی اوراده علوم و فون شتای
تحصیل ایله رک طقسان سکزده بومکتبدن ده برخیلک رتبه سیله دیبلومه آنهرق چیقمشد .
مکتب ملکیه دن چیقدقدن صکره ملازمته تحریرات خارجیه قلمه دوامه باشلامش واون
برآی قدر مذکور قلده بولنشدر .

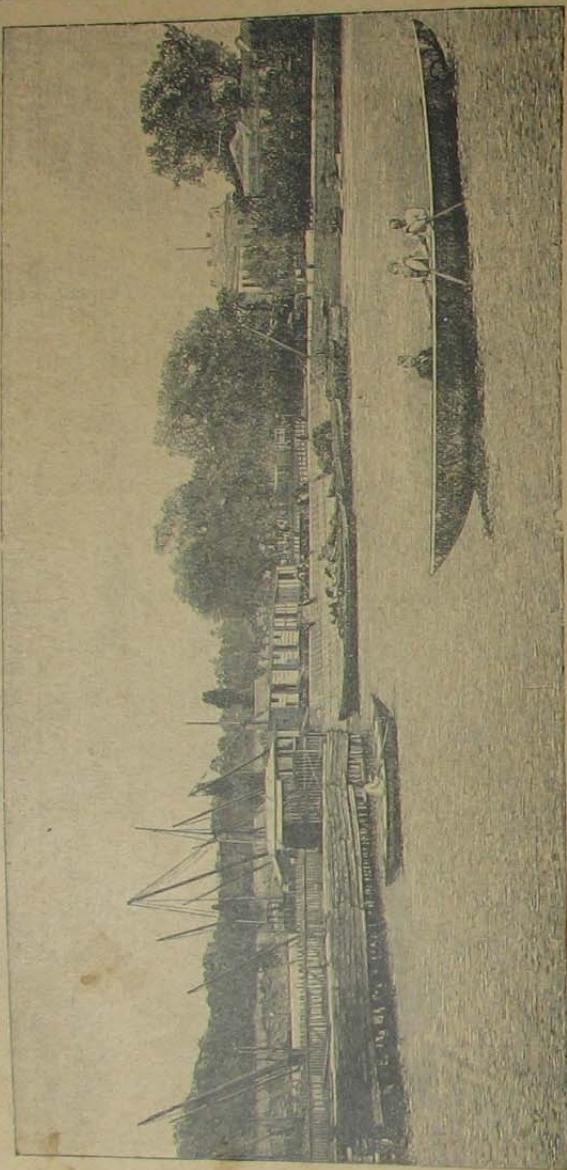
کندیلر نده تحصیل علم و معرفه اولان هوس و انهمک مکتبدن دیبلومه آملقه سکونت
بولیوب مکتبدن چیقدقدن صکره یکیدن انکلیز جه لسانی تحصیل و علم حقوق ایله انسان
فرانسوی فی اکمال ایلشاردر .

تحریرات خارجیه قلمه دواملری انسانسندہ عهده لریه رتبه ثالثه توجیه اوکوش و طقسان
طقوزده مترجم کلامه ما بین همایونه آنهرق ارباب اهلیت ویاقت و اصحاب رشد و فطای
هربرده تعقیب اینکدکه اولان نور نظر پادشاهی کندیلری غرق انوار ایلشدر .
خدمت سنی پادشاهیده اراز ایلدکلاری اقدام وغیرت حق احقر سامیلر نده دائمی المعنان
اولان نیز توجهات خلاققیبا هنک یوماً فیماً از دیادی موجب اولمله اوج یوزده عهده لریه
رتبه ثانیه توجیه و سینه لری دخی در درنجی مجدد نشانیله ترین اوکشدر . اوچیوز برد
حامل اولاً قلری در درنجی مجددی واوچنجی به تبدیل واوچیوز اوچده حائز بولندقلری رتبه
ثانیه صنف مقایزه ترفع اوکشدر . اوچیوز درنده عهده لریه رتبه اولی نایی توجیه
بیور لشدر . اوچیوز بشده المانیا ایپراطورینک استانبوله بولندیفی انساده طرف شاهانه دن

عثمانی په سنه تاتارلری

مختارلرک معینه مأمور ایدلش واوزمان آلماسامان (اغل روز) نشانش اوچجى رتبه‌نى آمشادر اوچجۇز آلتى سەستىدە اشان ذىشان عثمانىنڭ اوچجى رتبه‌نى آمشادردر اوصرهارىدە مأمور بىت موقىھ ايدا ايتاليا و يوتاستان طرفارىيە عنەت ايششار و امور مأمورە لرىنى محظوظىت شەپارىدى موجب اوچجى صورتىدە اىدا ايدىلك عودت اىللشادردر اوچ يوز يىدىدە شيقاغۇ سىركىسىچى بىنخىن سىر قومىسىر لكتە تعىين اولىخشار و استانبولىدە شيقاغۇ يە

مکان
نامه
لندن

عن بیت لندن اول او سنه مسافرة استانبوله کلان سیام قرالنک برادری پرس دامبرغه
مهراندار اول مشادر در

مشاریه پرسک حضور شاهزاده قبولده رجمانق خدمتی ایضاً امشادر واوصرهده
امتیاز نشانک التون و کوش مدالیه لریله سیام قرالنک (الفان بیلان) نشانی آمشادر دره

حامی اولدقاری او چنچی مجدد اوچ بوز سکرده ایکنچی به تبدیل و بعده رتبه لری دخی اوی اوللکنه ترفع اوئیش و سنه مذکوره ایلولنده شیقاغویه کارک کانون اولدہ استانبوله عودت ایشلردر. استانبوله عودت لرندن سکره عهدہ لیاقتاریه بالارتبا جلیله‌ی توجیه سوریشدر. اليوم شیقاغویه اکال وظیفه ایشلش واستانبوله عودت ایشلردر.

فخری بک

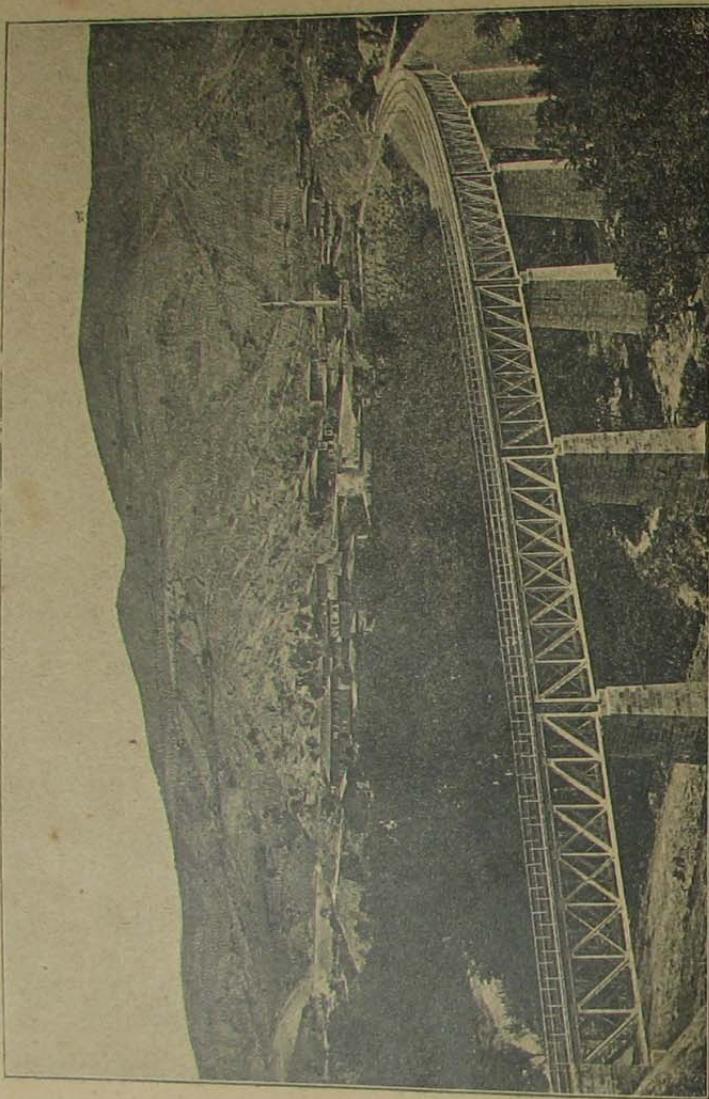
دولت علیه شاهزاده شیقاغو سرک عمومیسته ایکنچی قوی مسری سعادتاو فخری بک دارالشفقه تک پتشدیردیکی احباب اقتدار و فطانته ندر.

مویی ایه بیک ایکی بوز یعنی طقوز سنه هجریسته نوشہر خاندان قدمندن بکیدک زاده حافظ احمد افندیک صلییندن دنیا به کلشد.

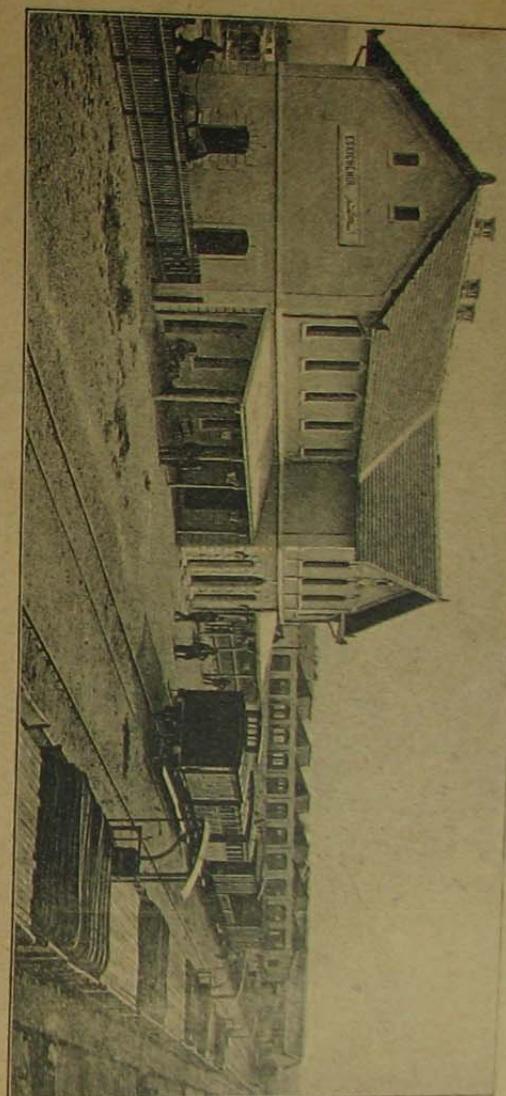
دارالشفقه سنه تأسیس و کشادی اولان ۱۲۸۹ سنه سنه کبرمش و سکر سنه مکتب مذکورده علوم و فنون معتمده ب تحصیل ایلدکدن سکره ۱۲۹۷ سنه سنه برخیلک شهادتname-نی استحال ایدرک چشمکشدر. حائز اولدقاری شهادتname رتبه اقتدار و اهلیجه برخیلک درجه‌ی اشعار ایلدیکی کبی عددآ دخی برخیجی یعنی مکتب بر نوسروی حاوی اولان ایلک شهادتname سیدر. مکتب مذکوردن خروجلاندن سکره تغرااف نظاراتنده کی فن قلمه چراغ اولشدر. حائز اولدقاری ذکا و استعداد نظارات مشار الیها جاب انتظار تقدیر و اعتبار اولله طقسان طقوزده الکتریق فی تحصیلی مأموریتله نظارات طرقندن پارسه کوندر لشاردر.

پارسده تغرااف مهندسلکی مکتب عالیسته ایکی سنه که الکتریق فنی دقتله تحصیل ایلدک شهادتname آمیش واچ بوز بردہ استانبوله عودت ایدرک عهدہ لیاقته رتبه تکه نوجیمه‌له تغرااف نظاراتی فن قلمی مهندسلکنه تعین او ایشدر. مؤخرآ نظارات مشار الیهاده بحداً تشکیل قلنان ترجمہ ممهمه قلمه مدیر تعین اوئیش و بر سنه سکره مدیریت مذکوره به علاوه عهدہ لرینه نظارات مشار الیها مجلس اعضالی ویلش و اعضالقاری انسانسته حائز اولدقاری رتبه تاله همانیز درجه‌یه ترفع ایلدشدر.

المولى
ظنده بن
دبور کوپرسی

اوج بوزیدی تاریخنده ویانه ده انعقاد ایدن اتحاد بوسنه و قونفدراسیه طرف دولت
علیه دن مرخص تعین او لندرق ویانه عربیت ایشاندارد . ایکی آی ویانه ده ایهای ماموریت دن
صکره استانبوله عودت ایشانار و مواصلات ایشاندن ایکی آی صکره ده سنه مذکوره
ظرف نده شیقاغو سرکیسنه ایکنجه قومیسر تعین بیورلشان و عواطف جلیله جهابانیدن

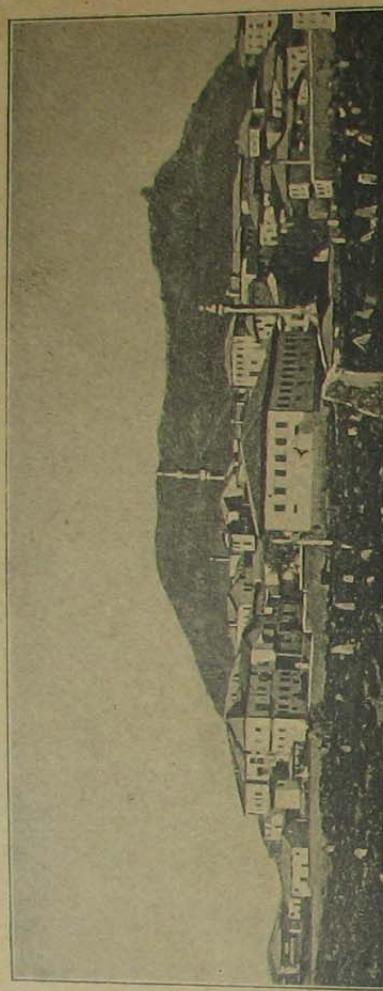

اسکندریه دیرینه پیش از
آنکه بزرگ شود

اوله رق اشان ذیشان عثمانیک اوچ جنی رسه سه نائل اولشلر وایران پوسته مقاوله نامه‌ی
عقدی متعاقب ایران دولتی طرفندن بر قطعه شیر خورشید نشانی آمشار درد .

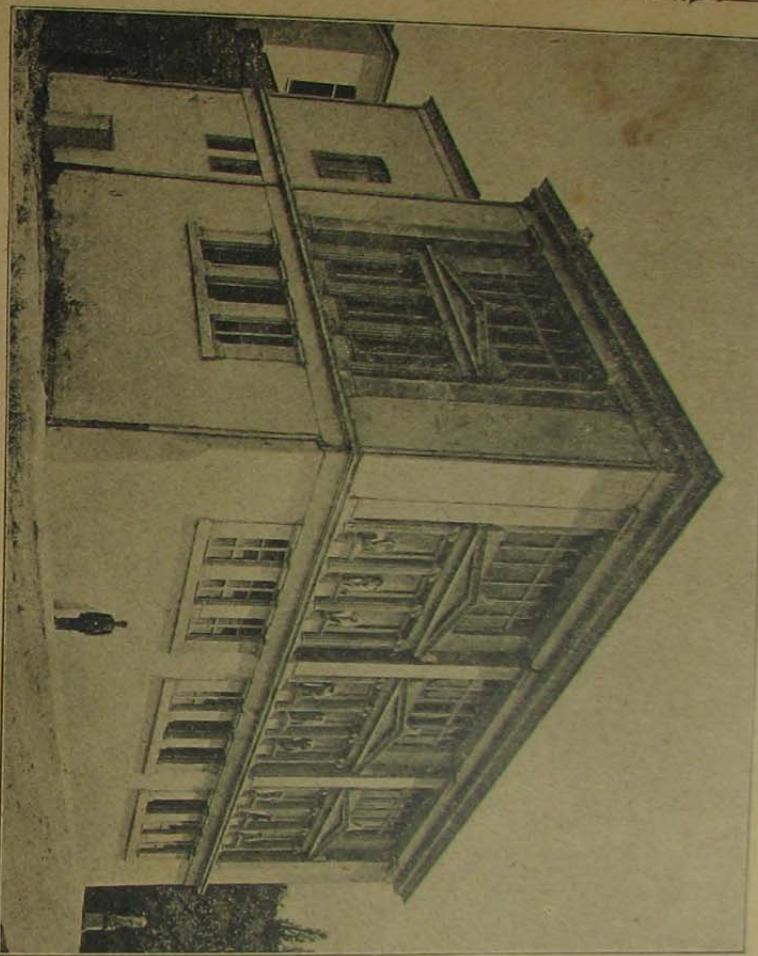

اَقْرَبُ الْمَنَاظِرِ عَوْنَانِي

میدوهی بله زنس

ر تەمىز شىقاوغۇن مېدوھى بلەزنس كۆسلىپىور كە مېدوھى بلەزنس شهر ئەمۇمىدە كى عىئانلى داۋەسىلە چارشىنى مەتىپىدىر . اصوصىرە احالە ئازار او نىجە سايە مەفقۇتىۋاڭە جىاب ملو كائىدە اشبو مشەر جىىجىدە وجود ئەتىپىلان جامع شىرىف ، سلطان احمد مېداستىدە كى دىكىلى طاشىڭىز بىر ئۇنىسى ، چارشىۋەنلە داۋەسى وساۋارە ئازار ئەخىرە مەجلى اولۇر . شىقاوغۇ كې بىررە بىرەن ئۇرقىات مخصوصە حضرت بادشاھىدىن او لارى اتشا اولۇپ

کتاب
بزمی
نهاد

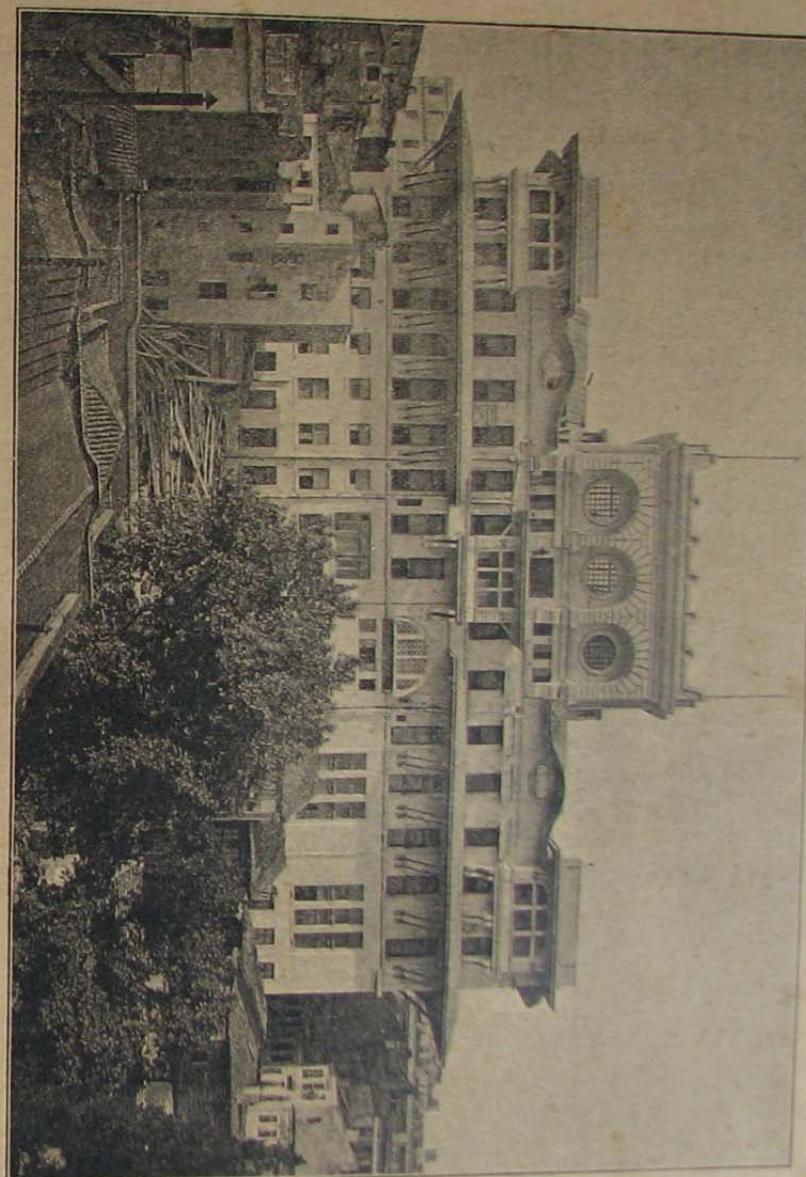
وستی مشاهده ایلدیگز جامع شریف ده، امر بقاده بولنان دینداشلی هر داعا بش وقت
نماینی ادا ایدرگ خایفه روی زمین و بادشاه تقوی کزین افدم حضر تبریزی از دید عمر
واجلال شهریار اکرمیاری دعا نی با کمال خلوص ادا ایشان در که هر آن اداسی مختم ذمت
عبدیت اولان بودنای چلیل بزده بوراده تکرار ایدرنز، جامع شریفک حقیقت دلنشیں
و ظریف اولدینی اهل زیارتک نسامیم کرد همسیر .

شیقاغو سرکیسنہ میشیغان کولی طرفندن مدخل اولان قپو

صحابه منز آره سنده کور دیکنر رسم شیقاغو شهریتک پیش کاهنده کائن اولوب مشهور عمومینک اشغال ایلدیگی "زقson بارق" یعنی زقson اور مانه ساحل اولان میشیغان کولی طرفندن سرکی به مدخل خدمتی کورن طاقدر . اشبی طاق یان یانه درت بارکیر قوشولی زمان عتیقه مخصوص بر عربه شکانده اولوب عربه نک درو سنده آمریقا کاشنی قربستوف قولومب ایاقده طور مقدمه در . عربه زمان عتیق مظفریت عربه لریه تمامآ مشابه اولمک اووزره ایکی تکر لکلیدر . عربه قوشولی آتلارک آره سنده کی ایکی آلهه ترقی جیوانلری سوق ایدیور .

شیقاغو شهری سرکینک انسانی قرار لشتمی بری یعنی اوچ سنه در بالجه ساحله واوسترالیا ، آمریقا ، افریقا و اسیا خلقه اک بیوک زیارتکاه اولمشدر . حالبوکه بوندن بر عصر مقدم مکتبه جغرافیا درسی او قویان شاکردان خریطه اووزنده شیقاغو نامنده بر محل سیلووردی ، زیرا شیقاغو شهری بوز سنه اقدم یوق ایدی . واقعاً شیقاغو ۷۵ سنه اقدم دروننده اهمیتسز کورک بخارتی اجرا اولنور ، اهالیسی امریقا و حشیلریه بر آز اوروپا و هاجرندن مرکب برکوی ایدی . بوندن انجق الی سنه اقدم قصبه حالتی آمش و ۱۸۳۷ ده اهالیسی ۴۱۷۰ نفوسه بالغ اولمشدر . حالبوکه اون سنه صوکره نفوس ۱۵۸۶۹ عددینه چیقمش ۱۸۶۰ ده ۱۰۰۱۰۶ ده ۱۸۶۰ ی بولش و ۱۸۶۴ ده ۲۰۰۴۱۸ عددینه اولمشدر ۱۸۷۱ سنه سنده شهرک ثلثانی دهشتی بر قصر غه ایله تخریب او لشدر . حالبوکه دوچار اولدیگی تخریبات ایله برابر اون سنه صوکره نفوی بشیوز یکه و درت سنه اقدم برمیلیون التی بیکه ، الیوم نفوس دامه برمیلیون ۲۰۸ بیک ۶۶ عددینه بالغ اولمشدر .

بالایه یازدیغمز ارقام شیقاغو شهرنده کی سرعت ترقی بی غایت واضح صورتده ارائه و اثبات ایدر . علی الخصوص هر درلو معلومات تجارتی و ساره دن صرف نظر له شیقاغو شهرنده مکتبه ایچون الی میلیون دolar (بر دلار ترقی با بر جیدیه دیکدر) صرف اولنديگی و یومیه مکتبه ۱۳۵ بیک طبله دوام ایتدیگنی سویلرسک ترقیات عمومیدن معارفک ندرجه حصه مند ترقی اولدیگنی اکلاسکنر . شیقاغوده ۳۴۱ مکتب عالی ،

دارالفنون و ۷۸۶ مکاب خصوصیه وارد ره ، بالکن شیقانووده ۳۴ غزنه ۱۵۰
وقوت نشریات وارد ره ، ۱۸۹۰ سنه سنده ، مطبوعه ارده سکر میاپون کتاب طبع او نشدره ،
شهرده ۲۵ خسته خانه ، ۳۲ دارالهزه وارد رک سوی ایش میاپون دولاردن زیاده اعانت

آمیقا کاشفی فریستوف فولومب

فقرایه صرف اولنور . صورت داعده شهرده ایکیک نفر بولیس وارد ر . شهرک داره
باید همی سوی او بش میلیون دلار برای تنظیف مصرف اختیار ایار .

۲۶

شیاغو سر کیستنده قادرین مأمورینی رئیسه همی مادام پوتر بالمر

منخدم با جمله قادرین مأمورینک ناظره همی ، مادام پوتر بالمر نامنده بر فاضله در که
تصویر لری مشاهده اولنیور . مادام پوتر بالمرک تعلم و تربیه همی حسنه همکتب اولدینی
معلومات عمومیه همی بر جوق سیاحتاریله تزید ایشدر ، کندیسی اصریقا مشاهیر اهل
روشنی ه . ه . هونوردرک قیزی اولوپ « بالمرهاوز » لک صاحب همیدر .

شیخاوند امکی حال

شیخاغو سرکبی مدرسی هادم بالر

شیخاغو سرکبی مدرسی داوسن

وفات مشاهير

احمد ایوب پاشا

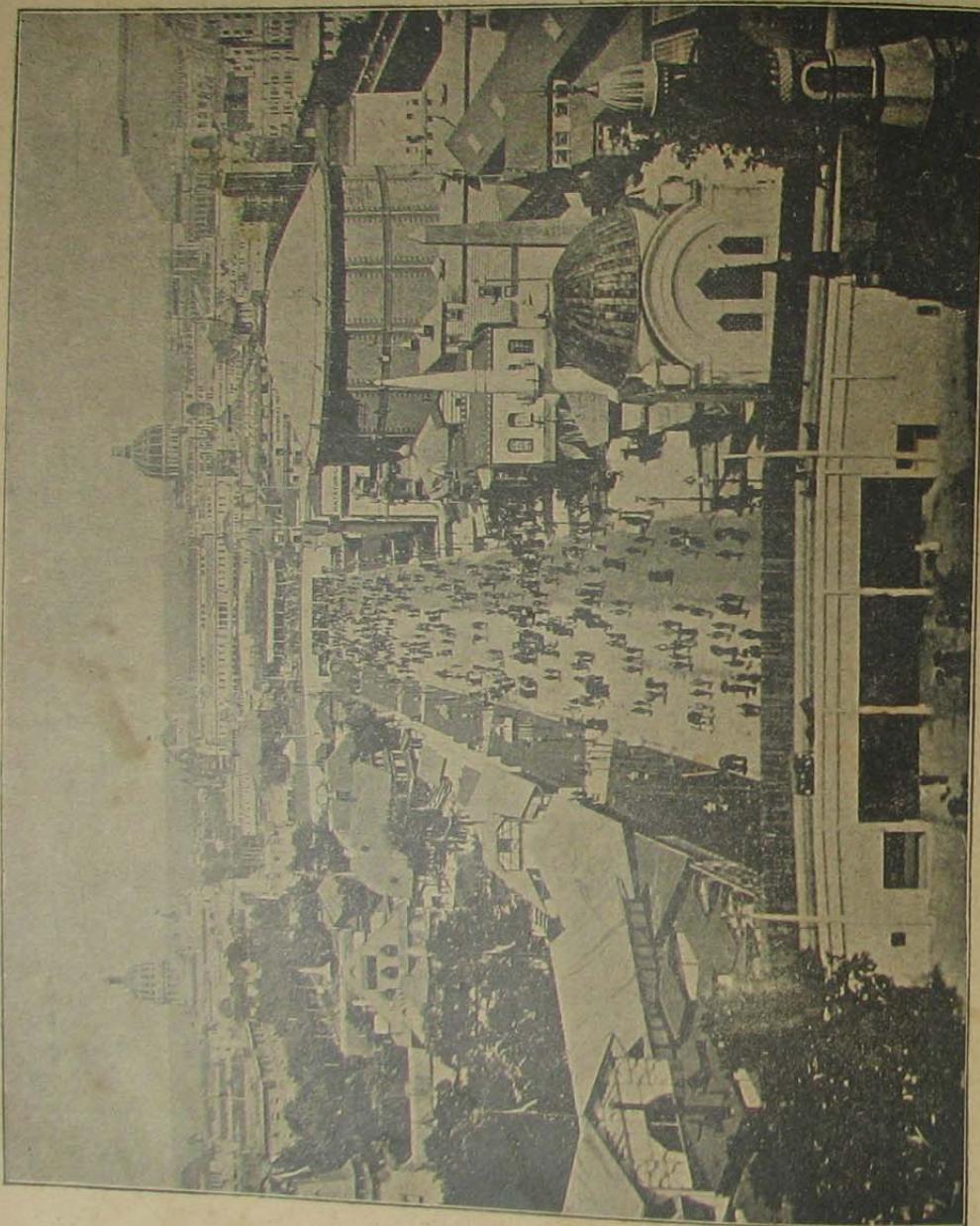
افخم مثیران سلطنت سنیادن احمد ایوب پاشا
کین مایسک او بخشی جمهه ایرانی کیمی خسته.
لهرک احرا ایدیان نداویسک هج بزمی کوریله ایوب بر ساعت صکره قرب رحمته آنسته ای
وقوع بیولشدیر .

مرحوم مشارالبک اعیشی مدغقرت نقشی احتفالات مخصوصه و فانقه ایله قالدیر یاهرق
حد امجد شهریاری جنگلکان سلطان محمود خان حضرتاری تربه شریفه بی خطبیره سن
تعالیه برای سبق ایدن خدمات برگزیده عسکریه بی جهتیله بر از نقدیر مخصوص
ملوکانه اولنق اوزرہ تابویسک محافظه شان عالیسته وقف وجود ایتش اولدینی لوای
جلالت ائمای عثمانی به صاریش اولدینی حالده کوتورلسی فرمان بیورلشدیر .

احمد ایوب پاشا مکتب اعدادیدن بیک ایکی بوز یعنی سنیادن جیقوب مکتب
فنون حریمه شاهانه داخل اولهرق مکمل بر ضایط اولنق اوزرہ تحصیل فون ایدوب
۱۲۷۵ سنیادن ارکان حرب بوز باشیانی زیبیله نشأت ایمشدیر .

مکتبیدن خروجندن اعتباراً هرهازکی مأموریته تعین بیورلش ایسه جمله سنده ابراز
خطايات و رفاقت ایش و بولدنی مصاریله بارکان حرب ضایطه مقتنی اولان دقت
و مکانته بر ارتقی حقیقه نادر کودیلور صورتنده بسالت و ممتاز کوسفرمش اولدیندن
آز وقت ظرفنده بحق مظہر رفقات سریعه اولهرق ۱۲۷۷ سنیادن ارکان حرب قول
انما ۱۲۸۲ سنیادن بیکاشیسی ۱۲۸۳ سنیادن فائمقاومی ۱۲۸۴ سنیادن بیر الای
۱۲۸۶ سنیادن ارکان حرب بیر لواحی زیباری احراء ایمشدیر .

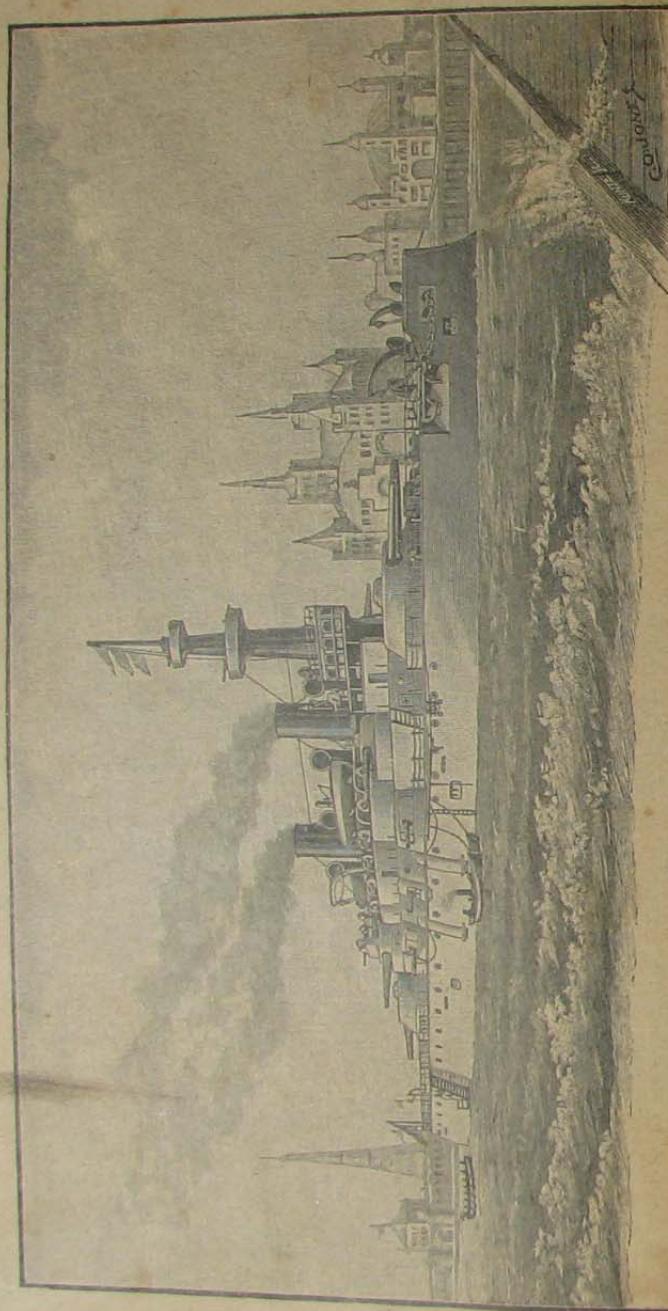
شیخاً و ده علی داره هنر شامل بولسان میوه پلرنس

شیخانو سر کیمنه مدخل اولان طلاق

شیفاغو شهر ده کار کرد سرمه دارمی که بر سفینه سرمه شکنده و صو ایندند در

بر قاج سنه صکره فریقاق رتبه رفیعه از تها ایدرک ۱۲۹۰ سنه ربيع الاول که
یکرمی بشنده رتبه سامیه مشیری و بخشی اردوی همایون قوماندانگی انضمامیه یعنی
ولایت جلیله می والیکنه مأمور اوبلشدرا .

بر سنه صکره بالاستعفا عودت شده در سعادت چه بعض خدمات محمد ایضا ایلدکدن صکره
اینجی اردوی همایون مشیرته مأمور اولوب صربستان وروسیه محارمه لرنده دخی
بالفعل قوماندانقلارده بولغشدر .

مؤخرآ بشجی اردوی همایون مشیرت جلیله سنه و ۱۲۹۶ سنه سنده دخی اوچجی
اردوی همایون مشیرت جلیله می انضمامیه مناسن ولايت جلیله سنه تعین قلغشدر .

پش سنه صکره یعنی ۱۳۰۱ سنه سنده یانیه ولايت جلیله سنه نقل مأموریت ایدوب
بر مردمت صکره حدود یونانیه عموم قوماندانگی عهدہ رویت و باسته تو دیع بیورلش
و یونان مسئله سنده قوماندانده کی اردوی جسم همایونی الحق هر صورتہ حسن اداره
موقفیتہ قیمت و منیت خارق العاده سی بر قات دھا اثبات ایش و بوقوماندانقلقدکی
خدمات مشکوره نه مكافاہ مرصع امتیاز نشان فروع افسانه دخی نائل اوبلشدرا .

۱۳۰۶ سنه سنده یانیه دن مناسن ولايت جلیله سنه و بر مردمت صکره قوصوه ولايت
جلیله سنه نقل مأموریت ایله واقع اولان استدعای مخصوصی او زریبه ۱۳۰۷ سنه سنده
قصوه ولايت جلیله سنده عفو بیورلهرق در سعادتہ عودت ایش و بر التفات جلیله
جهانداری اولق اوزره سلاماق رم عالیسنه مأمور بیورلشدرا .

۱۳۰۹ سنه شعبانده فخامتلو دولتو عباس پاشا حضرت ایرنک خدوبیت مصریه
مأموریتلرنده مشارکیه حضرت ایرنک خدوبیت فرمان عالیسنه ایصاله تعین بیوریلان
هیئت مخصوصه ریاسته تعین و بوصیره ده یاور اکرم حضرت پادشاهی عنوان معالی
نشانی المدده تاطیف بیورلشدرا . عودت شدن بری در سعادتہ بولهرق سلاماق دم
عالیسنه مأموریتی ایضا ایله دعای دوام عمر و اجالل حضرت شهنشاهی به دوام ایلکدکه
ایدی .

سی تخمین آلغشدر .

مرحوم فوق العاده سرعت آنقاله و لامت فکر یه مالک ایدی ، قوه حافظه می

بک متن اوله رق خصوصا بر قوماندان ایچون مزیت فوق العاده اولق او زده برگره
کور دیگر موقع، کافه نفیض ایله خاطر سنه منقوش اولدینی اکلا شایر ایدی.
مائیل سکوت اولقله هر رف اولوب سوز سویله کی زمان غایت و تیز و متن سوباردی.
یونان و قوه سنه احسان بیوریلان مر صع لشان عالی امتیاز ایله نشان ذیشان
مذکور ک التون و کوش مدالیه لرندن بشقه مر صع عشقی و برخی رتبه دن مجیدی نشان
عالیشاناریخی حائز ایدی.

تفویم مزده مندرج رسما ری فطا غراف حضرت شهر باری عبد الله رادرلرک بر قطعه
فو طوغ رفندن اعمال استدر مشد.

عاکف پاشا

جتاب رب مستعان ولی نعمت یمتنمزل ولی نعمت بی امتنان پادشاه هز افندعن حضرت لرمه
عمر فراوان احسان بیورسون.

جز اؤ بحر سفید والی سایق وشورای دولت رئیسی اسبق عاکف پاشا مبتلى
ارلدینی انفلوئزا وانی تولید ایدن ذات الره خسته لقلرندن متاثرآ کانون اولک ۲۷ نجی
پازار ایرتسی کونی ساعت طقوز راده لرنده شهزاده جامع شربی جوارنده کائن قوناقلر نده
ارتحال دار بقا ایدرک عازم جنات عالیات اولمشد.

مرحوم مشارالیه ارناؤدق خاندانه ندن رجب پاشا سلاله سندن اولوب بیک ایکوز
او تو ز سکر سنه سی حرم الحرام نک ایکنخی کونی قدمه زاده بهد وجود اولش و الشش بش
تاریخ نخنده مکتوبی صدارت فله چراغ بیورلشدر.

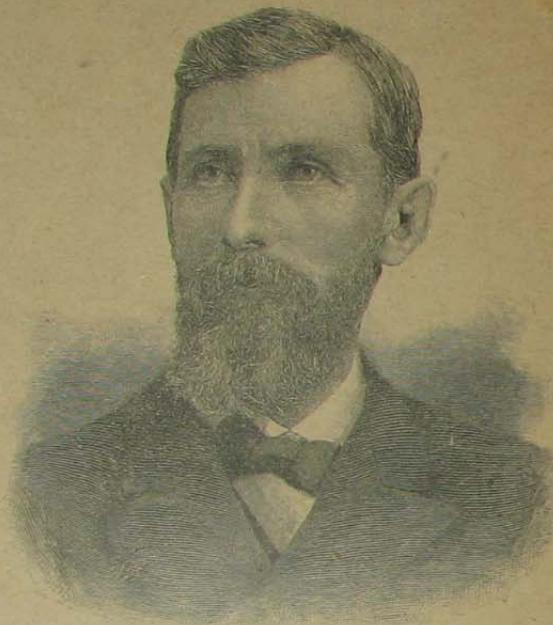
ابتدا خواجکانق و برآز صکر ده رتبه نائله ایله تلطیف واولوقت موجود اولان
مر صع نشانلودن بیله تسریر بیورلشدر.

مشارالیه ک شدت ذکا واستعدادی مظهر تقدیر و تحیی اولدینه ندن رتبه میر میرانی
ایله اسکوب ایالی متصر فلغه تعین و ابارز ایلدینی خدمات فوق العاده نزد شاهزاده
نظر مقبولیت ایله کوریلوب رتبه سی روم ایلی بکلر بکلکی یا به سنه ترفع بیورلشدر.

شیخان‌گوشه‌ای که بیکمیت نبا

پیش بش نادی‌خنده رتبه سامیه وزرات ایله بو سنه ایالت ممتازه‌می والیکاره آعین
ویر قاج کون سکره ماموریت‌داری سلانیک و فرق بش کون صورت‌دنه پائیه ولاستاری
والیکاریه خوبیل سورمشدر .

شباقاغو مشهوری رئیسی سیر هارا وو هیدنیونه

یانیه ولایتی والیاکی انسان نده ایکنچی ویک آز زمان سکره تبدیلاً برنجی ربده دن
مجیدی نشان دیشانی ایله سینه صداقتی ترین بورلشددر .
تمش طقوز سنه هجریه سی او اخر نده ماموریتی تکرار سلانیک ولايته تحول دن
بیورملقله بیدی سنه مدت ولايت مذکوره ده حسن ایقای وظیفه به موفق اولمشدر .
حتی لیوییدی و لغاریدی نامنده کی رؤسای اش قبای بالذات بسرعت خارق العاده
ایله حیا استیصال ایلدیکی و قوات مشهور ددن اولوب بخدمت شجاعت کارانه سنه مکافاهه
برنجی ربده دن نشان هالی عثمانی به نائل اولمشدر .
مؤخرآ تکرار بوسنه ایالی والیکنه تعین ایدلشدر .
بعاده ملغا پرزرین والیکنه و متعاقباً اوچنجی دفعه اولهرق سلانیکه و سلانیکدن ده
کذلک اوچنجی دفعه اولهرق بوسنه ایالتشه تعین بیورلش ایدی .
طقسان بر تاریخنده دیوان احکام عدیله نظارت شه تعین بیورلش واورادن ماموریتی
کذلک اوچنجی دفعه اولهرق یانیه ولايته تحول ایدلشدر .

یا نیه ولا تی والیکتدن بالاستعفا در سعادت عودت ام لش و بر مدت صکره عهده لر شه
ادرنه ولا تی والیک احسان بیورلشدیر .

ادرنه ولا بینندن دخی استعفا ایله طقس ان درت سنه سنه باغداد واکی سنه صکره
قوییه ولا بین شه تعیین بیوریلوب قوییه ده درت سنه قدر بولندقدن صکره در سعادت
جان بیوریلارق ایک دفعه شورای دولت ریاست جلیله سنه نصب بیورلشیدی .
اک صوک مأموری اولان حزار بحر سفید ولا تی والیکنه تاریخ تعیینی اوچ بوز
بر سنه سیدر .

مرحوم مشار ایله بالاده ذکر ایلدیکمزر نشان دیشانلردن ماعدا امتیاز نشان فروع
افسانک التون و کوش مداله لر شه دخی ۱۰ ذی الحجه سنه ۱۳۰۰ تاریخ نده نائل
بیورلشدیر .

اوستیرا دولت فتحیمه سنت قرون دوفر نشانک غران قوردوئی دخی حائز و حامل
ایدی .

مرحوم مشار ایله عالم ، فاضل ، مندن ، مترسح ، خلوق اولمغله برابر مجلس اطافت
ایستندن حقیقت استفاده او لور بروجود نادر ایدی . سن صبا و بینندن حال شیخوخته
قدر تحصیل و تکمیل علوم و قوون ایله ایتفا الدن فارغ اولمدینی کی تعلم و تدریسدن دخی
فوق الماده مخطوطه اولور ایدی .

کندیسی لسان مادرزادی ایله عربی و فارسی و رویجه و فرانزیجه بک کوزل
بیلوب حتی تلفظه دخی مقندر ایدی سده بونلردن بالکز فرانزیجه ایله رویجه بی لزوم
ضروریستند استعمال ایلر ایدی .

کتابت و انشاده دخی بهره کلیه هی هر کچه معروف اولوب صنعت کتابی هم طرز
جدید و همده اصول عتیقه او زرہ اتفایه مقندر بر کاتب بینظیر ایدی .

لعن مفترت نقشلری یوم مذکورده احتفالات لایقه ایله قالدیریلارق سلطان محمود
بر سنه دین خاک عطر ناک ایدلشدیر .

علم ناجی

مطبوعات عثمانی ، علم ادبی آن و قدر شناسان زمانی ارتحالی ایله بر حزن عظیم و شدیده دوچار ایتمش اولان شاعر شهیر محترم بیاظیز معلم ناجی فضایله ، کمالله عرفانیله معلومات و مکتبه ایله علو اخلاقیله تحیز ایتمش و عثمانی علم شعریه برشقه طرز توین ویرمش دهه ادبی عثمانیه دنایدی ، حقنده نیازلسته معلومی تکرار قیلندن اولور ، بناء عایه جبهه ذکا افشاریله انسانی حیران ایدن تصویری پیشگاه ارباب مطالعه به وضع ایتمک و مرحومک بزرگی زمان قسم ادبیی ریاستی ایفا ایدرک سلاست بیان و جلادت افکارینه بر صحیح حولانکاه اتخاذ ابدیکی «رجحان حقیقت» رفیقمرک ناجی حقنده یازدیغی مقاوله بروجه آنی عیناً نقل ایشگاه اکتفا ایلیورز .

جناب رب لا زال ولی نعمت بی منت اعظمیز باشد اهمز افده من حضر تاری کمال

محبت و عافیت ایله الی الا بد ایکه نشین اجلال بیورسون :

تاریخ نویس سلاطین آل عثمان شاعر اشهر عثمانیان معلم ناجی افندی دوچار اولدینی خسته اق سبیله ایکی اوچ کون قدر اسیفرارش اولهرق مارلک ۲۹ صحیح کونی اق شام او زری حلول اجل موعدیله ارتجال داریقا و روح پر فتوحی علم علینه ارتفا ایلشدر .

کندیسنک و فانی مسحیه عالی حضرت باشد اهی بیورلدقده نزد مکارموفد جناب ملوکانه لرنده باعث تأثرات عظیه اولهرق سلاطین آل عثمان حضر استک تاریخ نویسک خدمت مفخره سنی حائز اولنی حسیبله سلطنت سنه سبق ایدن خدمات مبروزه بنه هبی اعش مغفرت نقشناک ازواوا کاه سکون رجال اولان فردوس آشیان سلطان محمود خان ئانی حضر تاریک تربه شریفه سنی خطیره سنی دفعی ومصارف تحییزیه و تکفینیه سنک خزینه خاصه شاهانه لرندن آسویه هی خصوصته اراده سنه جناب ملوکانه شر فصدور بیورلشن اولدینی کی دودیده تاری سر شک ماتم ایله ملو اولان مرحومک قان پدری عطا و قتلو احمد مددحت افندی حضر تاریله عالله نه اعنام بیورلان یاوران حضرت شهادت یاریلری و اساطه سبیله جمله سنک خاطر منکمرلرینه رشحه پاش تسليمه تحفیف کدر ایلاری خصوصته دخی اطف و عنایت شاهانه لری رایکان بیورلشدر .

احمد ابوبasha

لعش معدرت نقشی نیسانات برخی سکونی ساعت الی راهه لرند مشایع
کرام ایله ددگان و خدمه خاصه شاهزاده ایله بر باروک عساکر پادشاهی و پولیس و بلده
قوه مدرس و چاوشلاری وزنادرمه افردي و بلده مأموری و من حومات اقریا و خویش ایله

عากف باشا

احبا و اوداسی و مطابوعات عثمانیه هیئتی و دها برایجه ذوات حاضر اوله قلاری واوکده طرق
علیه منسویینی وذا کران تهلیل و تکیر خوان اولمقدہ بولندقلاری حالده اختقالات لازمه
ایله فاتح جوارنده کی خانه سندن قالدیر یاهرق فاتح سرا جنخانه و شهزاده باشی ، دیرکار
ارهسی ، وزنه حیلر ، بازید ، دیوان بولی طریقیه ایاصوفیه جامع شربیق حولینه کتیبلش
و وقت عصری متعاقب اوراده نمازی ادا اوله درق ینه برجم غیر ایله محاط اولدینی حالده
عین صورت اختفالکارانده فردوس آشیان سلطان محمود خان حضرت لریانک ربه شریفه سی
خطایر هستنده تریه ایدیان محل مخصوصه تو زیع خالک مغفرت قلمش در .
امر تدفین بعد الاجرا فقراء وضعفایه بذل صدقات و فیره اوله رق مرحومک روحی
ایچون جاپ دعوات ایدلشددر .

علوم اولدینی او زرده معلم ناجی افندی زمانفرزده یاتشان و امثالی محدود اولان ارباب
کالدن و مدار مفتر تمز بولنان شعرای بدیع البیانک یا شلجه لرندن بری ایدی .

عرب و فارسی کی ایکی لسانه حق انسانی و تبع و تحری معالی یہ اولان فرت
میلانی حenthal شرقده ظهور ایدن مشاهیر علامدن بچوغنک کتبخانہ ارباب عرفانہ یادکار
ائمش اولدفلری آثاری مطالعہ یہ موفق اولمش ایدی . میلووندہ برکتی یہ نصیب اولیان
بر حافظہ میں یہ مالک بولنے دیندن بر کرہ نکاء دقتیہ مصادف اولان شیلر هان عیناً
دینیله جک قدر خاطر سنه منقوش اولوردی . بو جهنه منظوری اولان آثار مذکورہ
کاملاً مضبوطی بولنہ رق شخصیہ بر کتبخانہ ذی حیات اطلاقی احرا ایدی .

فون و علوم و ادبیات شرقیہ کی معلومات حاضر سنه و بومعلوماتی توفیر ایجون
کچھی کوندو زلی صرف ایلدیکی مسامی و فیردیہ نظرآ — اکر عمری وفا ایمش اولسہ
ایدی — مستقبلًا الی یوک علامدن اولہ جغته و صیت و شهرتی اقطار شرقیہ اسٹیلا
ایدھجکہ شبهہ یوق ایدی .

مستغنى عرض وايضاح اولدینی او زرده کندیستنک یا شلجه منیت و باعث معروفیتی
شاعر لک ایدی . علم مطبوعاتزد « معلم ناجی » نامیله شرف ویرمکہ باشـ الدینی زماندن
بر آز صکره کرک « ترجمان حقیت » و کرک سار غنیہلر و رسائل موقوته ایله و قوع بولان
نشریاتی و « آنسیاره » ، « شراره » ، « فروزان » نامیله انشـ اداد ایلدیکی بدیع اشعار
کزیادہ می نہ عالی نظر بر شاعر اولدینیه بارلاق بارلاق دیلمار در .

بوناردن مثال ایرادیله تأیید مدعا یہ قالقشی زوادله اشتغال عد ایدرز . چونکہ
او محاسن فکریہ کو جک یوک جملہ منک منقوش حافظہ احترامیدر .

ناجینک اک کوزل ائرلندن بری ده « ابن الغازان » درکہ مشاهیر غزات عربدن
اولان اویله برمبارک ذالمک افعانی تصور ایقانی کندیستنک دولتی ، وطنی سور بر صاحب
حیت اولدینی آنہات ایشدر .

حقیقت ! « ابن الغازان » نہ کوزل بر اثردر . کتبخانہ ادبیانز ایجنده اویله بر ان
احسنک امثالی بولخامسی مؤلف مرحومک نامنہ نہ قدر یوک شرف ایسہ ادبیات عثمانیہ
ایجون او من تہ باعث اسفردر .

« گمینہ معلم » ، « محمد مظفر » ، « استطلاعات ادبیہ » ، « افق » کی ادبیاتن

باحث اولان آثاری دخی شبان ایچون هر زمان لوح تعلیم اولاق او زرده ساحه انتشاره
زینتسرسادر .

صرحوم فطانت و درايت فوق العاده ايله متصف اولديگندن علوم و ادبیات غربیه
دخی وقوف لزومی حس ايدرك يك آز زمان ظرفده فرانسز جهی تحصیل الش و بر
خیلی فرانسز شعرای مشهوره سنك آثاری ، لطافت و تراحت اصلیه لری غائب ایحامتک
شرطیله ، نظماً ترجیه موفق اولدیغی کبی او وادیده دخی مطاع بداع اولان حسن
طبعنک مخصوصی اولاق او زرده يك دلنشین و اطیف شعرلر انشاد ایلشدر .

ناجی شعرده کندیه مخصوص بر طرز بیانه مالک اولدیغی و عالم ادبیاتزده بر موقع
خصوصه نائل اولدیغی کبی طرز اشا و انشادهنک دخی بر خیلی سبدنه سبب اولشدر .
خامه فضیلتک سایه همت و آتشو یقده کندینک اجدیغی شهراء بلاست و سلامته سلوک
ایدن بر خیلی کنجلر من بوکون معانی شناسان زمانجه قرین تقدیر اوله حق منظوم و منتظر
نیجه اثرلر یازمغه موفق اولشادر .

برمهه میلی يك نادر کان بو شاعرک منیات ادبیه سنده بشقه فن حدیث ایله فقه ،
کلام ، اصول کبی علومده کی مکتبات و مهارت مخصوصه می ده آیرجعه تذکاره شایانکدر .
توصیف ایچون جامع اولدیغی فضائل و منیاتک بر نیزه سنی سیله یازمغه مقتدر
اوله مدیغمز بو شاعر عدم رسیده اخلاقاً دخی فوق العاده عدا اوله حق ذواندن ایدی ،
علو حنابی ، سماحتی ، و فامی ، ناموسی ، خیر خواخانی ، صداقتی ، سلامت قلبیه سی
مشهوردر .

هله دائم متبهم وبشوش سیاسیله برابر اطیفه کولغه اولان میلی ، خفیف روحلنی ،
ظرافتی کندیسیله حقوق و معارفه هی بولانلر تزدنده الی الاید مدار یاد او له جغه شبهه بوقدره
اشته ناجی بو کبی اوصاف حسنه صاحبی بر انسان کامل اولدیغه مینیدر که دائم ارباب
معرفته التفات ایله کنکدیلری مظاهر مکافات اعلى الدرجات ایدن یادش اه قدودان و شهریار
محاسن اقتزان افندمن حضر تاریخن حیات و عاطفت جهالقیت جناب خسروانه ازیله مسعود
اولاق شرفه و تاریخ نویس آل عثمان عنوانیله مجددآ تأسیس بیوریلان بر مأموریت مهمه
خصوصیه تعین بیوریلق بختیار اغنه نائل اولشدر .

ینه او سیبیه مینیدر که بوکون غیوبت ادبیه سیله عالم علم وادیزی بر رنک سیاه مام

معلم نایبی

بور و متن و دانش قلم نه دیگر اول بینارک عيون انسانیتی قانلی یا شارله طوماشدر .
بونا تراک تعذیلی پاک مشکادر .

دربای رحمت الهی به فاریشان مرحوم دور کالات جناب خلافتیاهیدن بالتفصیل حصه
یاب تعالی اولان از باب اقداردن بوندینهندن امثالنک بنه او دور فیاض عال العالده یاوری توفیقات
اللهی ایله مشاهده اوله چنی مأمول اولسته نظار آنجق بواهد تعذیل ناؤ راهه مدار اوله بیایر .

نای زاده ناظم

مرحوم قرق ایله قرق برش ارده سنده بر سندیده ایدی .

نای زاده ناظم

کنج ، کوزل بر رضابط انتظار دقتنه کی لمعه ذکایی بکا عطف ایدرک :

— تقدیم ایدرم .

سو زیله باب عالی جاده سنده واقع استانبول کتابخانه سنده بر آفشار بکا بر کتاب
ویردی که ستره سنک یاقه سنده بولنان اشارت مخصوصه ایله ارکان حرب طلب سدن بولندی

ا کلاشیلان بوج خاباتک آمار قلیه سیله کتب اشتهاره باش-لامش نابی زاده نظام بک او لدیفی برکون او لسی او کرنشیدم . و بر دیکی کتاب « هوں استدم » عنوانی بر مجموعه اشعار ایدی .

اشته ناظمه حقوق « هوں استدم » ک زمان تقدیمی اولان طقوز سنه اولندن باشلیور . اوندن صکره حقوق . قرداشلاق در جمنه کلشن ایدی . قرداشاغه بیولک بر حس تقدیرده اغمام ایلیور ایدی . زیرا ناظمک حیران اقتداری ایدم . ناظمک او زون مدت امتداد ایدن خسته لئی و بر قاج آی اول « عارف » رساله ست عاجلانه بر صورتده اعطا استدیکی خبر وفات محبتک شدتنی سو قلیه بی او قدر متاثر ایلیور زدی که تصور ایدم . زوالی ارق داشتم حیدر باشا خسته خانه سندن ایه فراض او له رق حیاندن بی امید بر صورتده یاتارکن محقیق و تدقیقه احتیاج کور مکمزین خبر وفاتی همان صحیفه حوده کبیر مشار ، ناظمی سوناری غربی اسف ایلدکدن صوکره بخاره خسته به فراش المذہ کندی خبر وفاتی او قوتیق کبی بر بیولک سوء تائیدی اجرا ایتش-ار ایدی . دیبور لرکه نظام رساله کندی حقنده یازدیفی فقره مخصوصی او قودیفی زمان جبهه ذکا و حزن آورنده بر بسم مخصوص اراهه ایدرک :

— بالان دکل ، بالکز بر آز عجله ایتش !

سو زلزی صرف اشترد ،

و اقعا ناظمک دیدیکی ده بدل حقیقت او لایی ، ایکی آی اول عاجلانه بر س-ورتده و بر زان خبر اسف انگزی توزنک ۲۴ نجی جمعه ایز توی کوئی ظهور ایتدی : زوالی نظام آیلدر در امتداد ایدن خسته اغنه ، حیات فلاکت انگزیسته خاتمه چکدرک کندی سوناری بیولک بر حزنه دوچار ایدوب عالم ادیته نقل مکان ایلایی . همان جناب حق عربیق لجه رحمت ایله !

ناظمک خسته لئی ورم عضی ایدی که بر قاج سنه در کندنده موجود ایدی ، فقط بر بحق سند در شده حکمی سور بیور ایدی . غربیدر که بور بحق سنه ظرفنده زوالی که هک خبر و قال اوچ بش دفعه شیوع بولایی . بناءً علیه مرحومک خبر وفاتی المقاله بر قاج دفعه فرط تازه دوچار اول-غمز ایجون صوک و تمحق معلومانی الدین زمان ایشانه مق استدم . فقط ناظمک بولدیفی حیدر باشا خسته خانه منی اطباسندن دوقتور حلی قدری

بکا هر بحق آی اوی سویلیکی برسوز صولت قناعی کنیدی . دوقبور دیمش ایدی که :
- خسته من فنا حالدهدر : عملیات اجراسنه محمل اولس - کمیکار نده کی اورام
تیزله جـلـكـ ، فقط قابی وجودی غایت ضعیفدر ، عملیانه تحمل ایده مـ . زوالی بلـکـهـ
دها بر قاج آیلـرـ چـکـرـ !

باب عالی جاده سندکی استانبول کتابخانه سنده نظام بکا هوس ایتدی ویردیکی زمان
بن صنعت نشریاته سـلـوـکـ اینـهـمـشـ برـ هوـسـکـارـ مـطـالـعـهـ اـیدـمـ .ـ بـنـ صـیـقـ کـتـابـجـیـ
دـکـانـدـهـ کـوـرـدـیـکـیـ اـنـجـوـنـ نـاطـمـ عـلـمـ مـطـبـوعـاـنـهـ جـیـقاـرـدـیـغـیـ اـیـلـکـ اـثـرـیـ هـدـیـهـ اوـظـالـمـکـ
هوـسـکـارـ مـطـالـعـهـ سـنـهـ وـرـمـکـیـ آـرـزوـ اـیـشـ .ـ بـوـاـرـزوـ اـیـلـهـ آـرـهـمـدـهـ اـیـلـکـ عـقـدـهـ موـدـیـ
تشـکـیـلـ اـیـشـ اـیدـیـ .ـ بـرـایـکـیـ دـفـعـهـ نـاظـمـهـ شـوـ مـقـدـهـ رـاـطـهـیـ خـاطـرـ لـتـدـمـ .ـ بـکـاـ
- هـوـسـ اـیـتـدـمـ نـمـ دـکـلـدـرـ .

دـیدـیـ : زـیرـاـ نـاظـمـ اـیـلـکـ اـشـرـیـاتـدـنـ صـکـرـهـ هوـسـکـارـیـ اوـلـدـیـ شـعـرـ وـنـظمـ مـاـکـنـکـ
هـلـهـ «ـهـوـسـ اـیـتـدـمـ»ـ دـهـ کـوـرـیـانـ طـرـزـکـ کـلـیـاـ عـلـیـنـدـهـ بـرـمـلـکـ اـخـتـارـ اـیـشـ اـیدـیـ :ـ نـاظـمـ
«ـهـوـسـ اـیـتـدـمـ»ـ دـهـ مـنـتـسـبـیـانـ شـرـکـ اـکـثـرـیـ کـیـ مـقـصـدـیـ مـعـنـادـنـ زـیـادـهـ وـزـنـهـ عـلـفـ
ایـدـرـکـ ، اـسـ اـنـظـمـ اـولـقـ اوـزـرـهـدـهـ عـشـقـ وـسـوـدـانـ ، مـیـ ، سـافـیـ ، بـیـ مـقـانـ قـبـولـ
ایـشـ اـیدـیـ ، فقطـ کـنـدـیـ شـاعـرـ مـسـحـقـ اـیـدـنـ سـاحـاتـ مـنـظـوـمـهـیـ صـوـکـرـهـ کـیـ آـثـارـیدـرـ .
نـاظـمـکـ اـقـتـدـارـ اـدـبـیـیـ بـرـنـجـیـ درـجـهـدـهـ تـقـیدـ اـدـبـانـهـ سـلـیـهـ تـجـلـیـ اـیـلـرـ ، اوـنـدـنـ صـوـکـرـهـ
«ـقـوـنـتـ»ـ وـ «ـنـوـئـلـ»ـ دـیـنـانـ اوـفـاقـ حـکـایـلـرـیـ نـظـارـ دـقـتـهـ مـصـادـفـ اوـلـوـرـ ، اوـچـجـیـ
درـجـهـدـهـ آـنـارـفـیـهـیـ کـایـرـ .ـ زـیرـاـ نـاظـمـ جـدـآـ مـتـفـنـ بـرـعـسـکـ وـحـقـیـلـهـ اـرـکـانـ حـربـ اـیدـیـ ، آـثارـ
فـیـهـسـنـیـ اوـچـجـیـ درـجـهـدـهـ ذـکـرـ اـیـدـیـشـمـ آـثارـ اـدـبـیـهـسـنـکـ بـرـمـکـمـلـیـتـ خـاخـیـهـ وـطـیـعـهـیـ حـائزـ
بوـلـنـسـنـدـنـدـرـ .ـ نـاظـمـکـ مـعـلـومـاتـ فـیـهـسـنـهـ بـرـدـلـیـلـ بـولـقـ اـسـتـهـ کـنـزـ «ـقـطـرـهـ»ـ عنـوـانـیـهـ بـرـجـزـوـئـیـ
نشرـ اـیـتـدـیـکـ کـلـیـاتـ فـیـهـسـنـهـ باـقـیـکـزـ .ـ بـوـاـرـکـ نـشـرـیـ درـعـهـدـهـ اـیـدـنـ طـابـعـ ، آـثارـ
کـسـالـتـ کـوـسـتـرـمـهـهـنـ ، نـاظـمـکـ عـمـرـیـدـهـ وـفـاـ اـیـشـ اوـلـسـ اـیدـیـ بـوـکـونـ المـزـدـهـ اـرـیـانـهـ
اـخـتـصـاـصـ طـرـفـهـدـنـ یـازـلـیـشـ مـکـمـلـ بـرـلـغـاتـ فـیـهـ وـادـیـهـ بـوـلـوـرـ اـیدـیـ ، «ـقـطـرـهـ»ـ نـکـ
نشرـنـدـنـ دـوـلـاـیـ نـاظـمـکـ تـرـجـانـ حـقـیـقـتـ غـنـیـهـسـنـدـکـ «ـراـوـیـ»ـ اـمـضـالـیـ دـهـ جـداـ

شایان دقدر . عطوفه لو احمد مدحت افتدی حضرت پریله ناظمک ترجمان حقیقت ده اوزمان مقابلاً نشر ایلدکاری مقاله‌لری او قورسکز ناظمک نصل اهل وقوف و معلو . ماذن بر مکمل محرر اولدیغی تسلیم ایدرسکز .

ناظمک اک بیوک برهان اقتداری ثروت فونک برنجی سخنه‌سندن اعتباراً تفرقه ایدرلوب صوکره ایرجیه کتاب شکلنه باشیان «سیده تسامح» نده ظاهر ایدر . ناظمک برنجی درجه‌ده کی اقتداری تقدید ایدر دیش ایدکیا، اشته سیده تسامحی دقتاه او قومی ده محررک و سعی تصویری ، جلادت افکار و سلامت طبعی کورمالیدر . ناظمک غیر مطبوع او هرق تقدیده عائد برآتری دها وارد رکه منظومدر؛ شعرای سالفه و حاضر رک جمله‌سنه کندی مسک و طرز لرنده بر مسئله ادبیه حقنده شعر سویاً نوب نهایت برده عمومی تحملل ایلشدر ، اشته محررک اصل اقتداری بوراده ظاهر ایار ، کوریاور رک ناظم جداً ارباب شعر و نظمی تدقیق ایتش ، ماساکاری تی عین ایش ده صوکره بوله بر آر باز مغه موفق اولشدر . ناظمک سار متروکات قلیه سیله بر ار بوده در دست احضار و طبعدر . ناظم رستمده کورلایک اوزره شخصاً واسع بر جبهه ذکایه مالک ، پارلاق کوزلی ، نحیف وجودی ، اوز و سجه بولی بر کنج ایدی . کندی سنه یاقیشقی دینه من ایدی . فقط یکنظرده انسانی مخلوب تماشای ایدردی . حیاتی سی وغیرت ایله باشلایوب دوام ایتش واوزون سورن بر خسته اک ایله نهایت بولشدر . اک مسعود زمانی ایکی سنه اول و قوع بولان ازدواج‌نده صوکردر ، زفاده که زوالی کنج سعادت حیاتی بوازدواج سایه‌سنده تامین ایشکله راز دوچار اولدیغی هرضی تو خیم ایش و عمریه خسته خانه یتاغنده خانه چکمشدر .

مرحوم مومنی الیک تاریخ تولدی پاک معلوم دکاسده ۱۳۷۸: ۱۲۸۰ سنه‌سنده اول ملق
محتمله .

جن صباوت‌سنده طوپخانده کان دفتردار محله مکتبه و مؤخرآ سالمی بازار نده فیضیه رشدیه سنه دوام ایدرک ۹۲ سنه‌سنده مکانب رسیده عسکریه اک جین کشادنده فندقایله تماشیس اولنوب مؤخرآ بشکطاشه نقل ایدن بشکطاش رسیده عسکریه عسکریه برنجی سندی

سید باشا

قسم اوله قید و قبول او لتش و اوج سنه بامد الحصيل باشمادنامه نشأت ایتش و ۹۴ سنه
روميه سنه مهندسخانه بری همایون اعدادی بر تجی سنه ، ۶۷ ده خریبه سنه داخل
اولمش و ۳۰۰ ده طوبجی ملازم کافی نصب بیوریه هرق اركان حریبه صنفه بالتفريق مکتب
حریبه شاهانه نقل ایدلش و مکتب منزبورده اركان حریبه صنفه فیلسنده اکال
تحصیل ایله رك ۳۰۳ سنه مالیه سنه اركان حریبه بوزباشی لغله نشأت ایشدر ، بعده اولا
چبر اعلا و استحکامات خفیه و دها سـ کره طوغرافیا خواجه لکله ایفای وظیفه ایتش و
۳۰۵ سنه سنه قول اغالله ترفع و ۲۰۶ ده داره اركان حریبه نقل و برای استکشاف
سوریه عنیت و عودت ایشدر ، من حوم درد تجی رته دون مجیدی اشاری حامل ایدی .

سید پاشا

جناب حق عمر و شوکت شاهانه بی مزداد بیورسون .
 کانون تاریخی بازار کیمی سی ساعت درت راده لرنده زیر کده چینی حمام
 جوارنده کائن قوانقارنده تکمیل انفاس محدوده حیات ایله ارتحال داریقا ایشدر .
 مرحومک نعش مغفرت نقشی فردایی کون طرق عالیه درویشان و ددکانی همیل
 خوان او لدقاری حالت استیجار اولان خایج وابوریله ابی ایوب الانصاری رضی اه عنہ
 الباری حضرتاریخی جامع شریفیه ایصال ایدماش و جنسازه نمازی بعدالادا اورادن
 سودوجهیه نقل ایدندشدر . سودایحاده کائن در کاه شریفده میهیه ایدیلان مقبره مخصوصه سند
 و دینه خاک غفران او نشدر .

مشاریه مرصع غنائی و برخی رتبه دن مجیدی و امتیاز نشان فروع افشاریک التون
 و مکوش مدالیه لریله صنایع نفیسه مدالیه سنی حامل و حائز ایدی . طوبخانه بخدمتاری باک
 قدیم اولوب برخیلی سه لرده مشیر و کاتی ایفا ایتش و بلحقیقاده تحصیل ایشادر .

مرحوم حسن صبری پاشا

حسن صبری پاشا کلیولی اشرافدن سلطان افدبیک مخدومی اولوب سیک ایکی بوز
 فرق برسنه هجریه ستدہ کلیولی سخاغنه ملحق اورشه قضاسته بولد ایتشدی .
 ۱۲۵۱ سنه هجریه ستدہ مکتب بحریه شاهانیه و صنف اولان رتبه سیله دو تجای
 همایونه داخل اولوب بعده ایکی سنه برای تحصیل لوندرده مکتبده تحصیل ایتدکدن
 سکره امریقا قطعه سک شمال و جنوب و شرق و غرب جهتاری کاماً سیاحت ایشدر .
 فی ۷ بوز سنه ۶۹ تاریخنده محل مذکوردن کلدکد انصکره بوز باشی رتبه می توجیه
 او ایتش ، سیک ایکی بوز ایتش سه سندہ رویه نک سیواستپول و کوزلوه محارب استدہ بولنهرق
 ختم محاربده قریم مدالیه سیله تاطیف بیوریلر ق ایش محمد باشا ایله اسقور اوچ انباری
 سفینه می انشا ایتدیلماک او زره امریقا به ایتش فی ۱ شباط سنه ۷۲ قول اغالق رتبه می

توجیهیله ف ۲۱ نیسان سنه ۱۵ تاریخنده کوندرده ماکنه‌ی وضع او لقده اولان شادیه
قالیون همایونیله در درست انشا و اعمال بولان واپور همایونلرک و - خان آنام واکال
اعمالات و تنظیماتیله در سعاده جلباری ختنده محل مذکوره عنین وختام انشا آنده
بونار میاننده بولان بدالحر قروت همایونی سواریلکنه تعین او لتشدر . بعده بر سنه
قدر سوریه مدلاؤ جزیره‌سنه ای مدله سیر و سفر استدکداصکره بیکباشی رتبه‌سیله
انه سفارت سنه میاننده بولاق او زرده پیره لیانه بعده قائم مقامی رتبه‌سیله ارطغرل
فرقین همایون سواریلکنه و بعده قوصوه قالیون همایون سواریلکنه تعین او لتشدر .
ف ۱۲ شباط سنه ۸۱ تاریخنده دخی میرالایاق رتبه رفیعه‌سی احراز ایده‌رک لوندرده
اعمال و انشا آتی ختم بولان زرهی محمودیه فرقین همایونست در سعاده کنور لمسچون
 محل مذکوره کیش و مؤخرآ کرید جزیره‌سی سواحلنده بولش دها صوکره اوج
 انباری سواریلکنی ، بحر سفید قودورلغی میرالایاق رتبه رفیعه‌سی ، در سعادت لیان ریاستی
 بحریه مجلسی اعضـالغـی لیان قوماندانگـی و ف ۲۱ ربیع الآخر سنه ۹۶ بحر سفید
 قوماندانگـی و تکرار اعمالات ریاستی احراز ایدکدن صوکره فریقلک رتبه رفیعهـیله
 پاطیف بیورلش ف ۷ کانون ثانی سنه ۳۰۹ تاریخنده شورای بحریه ریاسته لصب ایدلش
 وبالآخره یاوران فخری حضرت شهریاری سـلـکـنـه ادخـال بـیـورـلـشـ اـیدـیـ .
 مرحوم مشارکه مرصع عـنـانـیـ ، برـنـجـیـ مجـیدـیـ ، التـونـ وـکـوشـ اـمـتـیـازـ اـشـانـ ذـیـشـانـلـارـیـهـ
 کـرـیدـ مـدـالـیـهـ سـنـیـ حـازـ اـیدـیـ .

حیب افندی

معارف نظرارت جـیـلهـسـیـ اـنـجـمـنـ تـقـیـشـ وـمـعـسـایـهـ اـعـضـاءـنـدنـ حـیـبـ اـفـنـدـیـ مـبـلـاـ
اـولـدـیـنـیـ الـامـ اـعـصـابـ اـشـتـادـیـ اوـزـرـسـهـ برـایـ تـداـوـیـ بـوـسـنـهـ بـهـارـدـهـ بـرـوسـیـهـ کـیـشـ
واـرـادـهـ خـمـ انـفـاسـ مـعـدـودـهـ اـیـلـشـدـیـ .
حـیـبـ اـفـنـدـیـ اـصـلـاـ اـرـانـیـ اـولـوبـ اوـتـوزـ سـنـهـ اـقـدـمـ درـسـعـادـهـ کـلـشـ وـیـکـرـمـیـ بشـ

سـنـهـ دـبـرـوـ خـدـمـتـ دـوـاتـ عـلـمـیـهـ مـسـخـدمـ بـولـشـدـرـ . کـرـکـ اـرـانـدـهـ وـکـرـکـ درـسـعـادـنـهـ

حیب افندی

حسن سبیری پاشا

بودات عالیقدرک عرفان و معلوماتی تقدیر ایدیلور . بتوون علا و فضای ایرانیه نک آثاری منظوری و یادقوصی بولندیقی و لسان فارسیده مسائل مشکله بی سهو تله حل ایده بتلک درجه سده بهره صاحبی او لندیقی ایجون ویردیکی معلومات دائم مدار استمشاد عدد اولنوردی .

قدر و عرفانی تقدیر آنوسال روت فنون ده تصویرینک نشری و ترجمة حالی و درجه عرفانی حقنده برایکی که در حنی بر وظیفه عد ایدک .

حیب افندیتک فضل و کمال او زویا جهده مسلم اولوب فرانسیه ده ادبیات انجمن داشتی فخری اعضا فله و مشارکنه قول او نشن ایدی . من حوم اون ایکی سنه قدر مکتب ساعتی فارسی و هنری و دارالشفقمانک ده فارسی و فرانسیزجه معلمکار نده بولنشن واولاد وطنک استفاده سنه — جدا استفاده اولنور تقریری ایله — خدمت ایشدر .

اخلاقیه یادکار برآیدیقی آثار قلیه کانجه حیب افندیتک دستور سخن ، دسته تان فارسی ، مردمکریز نامنده بر طاق از لری بولندیقی کی منظوم فارسی ہر ده مولدیبوی رساله می وارد .

خط و خطاطیاز ، رهنمای فارسی ، دستورچه اسیله بر قاج پارچه ترکجه از بازمیش و (تاریخ آل عثمان) نظم ایشدر .

دوقتور شارفو

ماره شال ماقاھون

غیر مطبوع رَجَه و فارسی بر مجموعه اشعاریه زیل بلاست فارسی ترجمه متروکات
قلیه سندندر .

ماره شال ماقاھون

ماره شال ماقاھون فرانسه‌نک افحخاریه و عموم آوروپا دولتارینک اعتباریه مظاهر
اولش بردات ایدی .

ماره شال ماقاھون فرانسه‌نک دور اخیرده اجراسنه مجبور اولدینی محابا نک همان
کافه سنده حاضر بولنچ و هر برنده شان عسکریسی محافظه ایدرک من باقی اثبات ایلشددر .
بودا نک مهارت عسکریسی تفصیله کیرشک و محابا ناده ابراز ایلدیکی اقتداری سویلک
صحیفه‌لر اشغاله و ایستندر .

ماقاھون مهارت عسکریسنه اقتدار سیاسیسی ده مرج ایتش و جدا هر ایکی جهته
منسوب اولدینی مملکته خدمتلر کوسترمش بربیوک ذات ایدی .
ماقاھون فرانسه ریاست حکومتنده برمدت بولهرق بوزمان ده عفت و استقامته

تمیز انسانش ایدی . فقط بوذانک مسالک سیاسی اقتدار عسکریستی بر آن بیله او نو تدیره حق درجه ده دکادر ، مقاومت و تکمیل اک زیاده شهرتی و اعتباری عسکر لکده ایدی .
مقامات و فرانک و فرانک عموم اوروبا عسکر لک عالمنده حزن و تأسفه تلقی او اغتشش و جنازه می
لازم کان احترام آلهه قالدیر لشدر . و فرانک عالم فی دلخون ایشدر .
ماره شال و فرانکنده ۸۶ یاشنده ایدی .

دوقتور شارقو

فرانسیلک بر نجی درجه ده یاشنده ریاضی اطبادن اولان بو ذات ۱۸۲۵ سنه سنه توولد ایشدر .

شارقوونک اک زیاده حصر تابع ایندیکی شی امراض عصیه اولدینی جهنهله طبایتک
بر قسمه اولان خدمتی بک بیوکدر ، شارقو بر جوچ امراض عصیه نک اصول تشخیص
و نداویستی بولش اولدینگدن عالم انسانیت مشاریه هم تکر همیدر . شارقوونک آثار
موجوده دی شهدی تکرار طبع او لمح اوزره اولوب سکن جلدی انشار ایشدر .
مشاریه فرانسه طب اقاده بیس نک اعضایی و مکتب طبیه نک بر جوچ در سارلنده معلم
اولدینی کی مالک اجنبیه دارالفنون ایشان فخری اعضا می ایدی .

موسیقی شناس شہیر

شارل غونو

فرانسلک ال مشهور موسیقی شناس ایشان اولان شارل غونو بو سنه اشرين اول
ایشانه عالم فرانی به وداع ایندی . غونونک نامی بالکن فرانسلز لر طرفندن اعتبارله یاد
او اتفاقه و بودهای موسیقی نک تحصل علی فرانک فرانسلده سمع تقدیر ایله دیکلم کده

دکل ایدی . بلکه موسیقی شناس ، فرانسه‌دن زیاده المانیاده ، انگلتره‌ده ، ایتالیاده حاضلی بتون عالم تمدن ده عرفانه تقدیرخوان اولانلر بولش ، حقنده جاب ستایشه موفق اولش حاصلی قولای قولای صنایع نفیسه مرافقیارینک خاطره‌مندن سلطنه جک بر نام ایله بک او زون سنه‌لر پایدار اوله حق آثار برآشدر .

بعض ارباب دها همان مسقط رأساری اولان بلده‌دن طیشاری چیقه‌مدقاری حالده نامه‌لری افاق‌کیم علم اولور . نمرة همه‌لری محصول ذکاری بتون دنیای طولاً شیر . (غونو) ده بونادر انسان‌لر دندر ، ملک‌مزمدہ احتمال غونو اینی ایشیانلر پاک چوقدز . فقط استانبولیزده (فاؤست) اوپراسنک بربارچه‌نی اولسون ایشخان قولاق هان بوقدر . (فاؤست) ک بعض هوالری بزم ایچون اک سویلی موسیقی بارجه‌لری صره سنده‌در . بالکن استانبوله دکل (فاؤست) اوپراسنک شهرتی بتون دنیا به باشندشدر ، اشته غیاب ایدیسنہ متاسف اولدیغمز غونو فاؤستک من بی در .

غونونک اشهر آثاری فاؤست اولقله برابر اقتدار موسیقی شناسانه‌می بالکن بو اثربه احصار ایتماشدر . (روم‌بوزولیه) کی (میره‌بل) (فیله‌مون و بوسیس) کی بروطاق آثار معتبره‌سندده بوداک عرفانی رونمادر . تکمیل آثارنده غونونک مهارتی وذکانی کوسترن زمانه‌قدر صنعت نفیسه موسیقی ده کوریلیان یکی بشیوه‌یی بکی بر آهنگی دقت و فراسدیله اورتیه قویه بیلک خاصه‌سیدر . غونو برسـامک اوغلی ایدی . پدری (قارل ورن) کی مشهور بر رسامه ارقداشلق ایتش و مساکنده مهارت کوسته‌مشدر . شارل فرانسو غونو بارسده ۱۷۱۸ سنه‌یی خزرانک ۷۱ سنه‌ده دوغمش ، هنوزاون طقوز یاشنده ایکن روما موسیقی مسابقه‌سنه اشتراکله ۱۸۳۷ ده ایکنچی مکافاتی قازاندی . برسنه صکره همان اتفاق آرایله بر صحی مکافاته بوخارقه موسیقی الیق کورلادی .

غونونک ایلک شهرتی لوندرده ویردیکی بر قوتسرده چالان هوالریله باشلام‌مشدر . موسیقی شناـسانک مطمح نظری اوپرادر . غونو اشـهـارـی بالطبع اوپرایله ترید و تعیم هوـسـنـه دوشـشـدـر . ایلک اوپرایی اولان (صافو) خاق طرفـدن پاک بـرـودـله دیـکـلـنـدـی . بـونـدـنـ صـکـرـهـ (زوـرـایـهـ طـبـیـبـ) وـ (واـهـبـهـ) اوـپـرـالـرـیـ دـهـ نـائلـ رـغـبـتـ اوـلـمـدـیـ . نـهـایـتـ شـانـ وـشـهـرـتـهـ ، بـاعـثـ اـولـانـ (فـاؤـستـ) نـیـ وجودـهـ کـیـرـدـیـ . فـاؤـستـ بـکـ اوـغـلـیـ تـیـ اـرـوـلـنـدـهـ بالـدـفـعـاتـ اوـبـنـانـدـیـ . اوـجـ درـتـ سـهـ اـقـدـمـ محـترـقـ

ارنست رنان

موپسان

اولان یکی تازوده بفرانس اپرا قوم پانیه می طرفند غونونک (رومہ تو زولیت) اوپرایی ده خلق مرک منون اوله جنی و استادک ههارتی تقدیر ایده جکی بر صورتده سین ایتدیوش ، دیکلتمش ایدی .

سائز اپرا لرندن قطع نظر بالکن فاؤست موجودینک شهرتی متنکفل اولمشدر . آمایا انگلتره ، بلجیقا ، اسپانیا حتی ایتاالیاده سیله غونو آز چوق موسيقی دن لذت آلانلرک سوکیلیسی اولدی . اولری دکر لر آشدي . دنیانک هر طرفی کزدی . بالکن پارسده فاؤست اوپرایی شنادی به قدر ۱۰۰۰ دفعه اوینامشد .

خلاصه غنو فرانسه موسيقی شناسانک سرفرازی ایدی . صنعت موسيقی ده ذاته خصوص برآ نخودد کوسته شن ، کنثیته کواوه نکته لر صرف اینشدر .

موپسان

فرانسه اعظم ادبائندن ایدی . من اندھر بور ولايتده بیرو مسیل شاتوسنده ۱۸۵۰

شارل غونو

سنه ميلاد ۱۸۱۸ ميلادیست نده تولد اين شد، موسيي آهنگ (قلبيز) ناميه يازمش اولديني رومانك اسامي عائله فنکر ها ديني او لووب زوج غایت سديد، شديد و هر درلو حرکات و اطوارده مسئوليت معنویه آرایان طاقدن اولديني کي زوجه دخلي بود رلو مناجم و مشاق و نفسيه يه تحمل اي در نسل والدن اقام او ذره تصور اين شد، لكن قادينك زوجه بش سنه

صکره وفات ایدنچه طالبی فی عالم حریت اینجده سکبردیکی و قایع مجده او درجه کمال اهمیته بازنشدرکه فرانسه ارباب استقادی سیله رومانچینک مهارت ادبیه سی تقدیر ایشدر .

مویسان یازدیقی بر فقره ۵۵ :

کندجیه بر قاعده مخصوصه آخاذ ایلام ، بوقاعده قدرتم یتدیکی هرتبه تصویرمک عدم انتشاریه چاشتقدر ، فی الواقع بعض مستانا حالار وقوعه کادی . فقط بنم خبرم یوق ایدی . آثار من عمومه عائد ای ۵۵ آشکال و تصاویر من دکلدر » دیشدر . فقط

ویغور (دوروی) نام ذات :

(بر ادبی و باخود بر بداعی رزوری اییند ای ب طایف ایچون ادیبک کتاباری ، بداعی برورک آثاری فی تعمیق و تدقیق ایهک کفايت ایهز ، هرایکسک ده کندی کورمک ایحباب ایدر ، زیرا طبیعت اشکال وجهه ده کورهایر . بر کتابده متکلم ، فکر ایسه ، چهره ده کوریعن روحدر .) دیه مقابله ده بولتش بناء عایه حیاسنده سیله مویسانک رسمنی نمر اوتشدر . محرك من شابنده آجیقلی بصورتده و فانی عالم ادبی داغدار ایشدر .

ارنست رهنان

ارنست رهنان نامی عالم اسلامیت آزادسته بر صورت خصوانده عکس ایشدر . کندی فی علوم و فنون و هله فکرات بشریه نک ترقیی طرفداری اولدیفسدن اساس فلسفیستی رفقات علیه و مدنیه فی کسر ایدن افکار و عادات بشریه فی رفعه تطبیق ایش و حتی ایدن وجوده ماحی اعتلای افکار عد ایدرک بومیانده اسلامیت علمیه دنی بولتش ایسده بوبولده مرد ایلدیکی مطالعات هب اساس اسلامیته تمامآ وقوف پیدا ایده همانندن متولد بولغله خطای کلیسی مستشرقین آرسنده تایت اولشدر .

رهنان هر شیده دوشونک اصول مسخنه سندن عدول ایشدر . معلوم اولدیفی او زده بر فکر شایع عاینده بولنق آنک قواعد و صور تأسیی تدقیقه محتاج اولدیفی کی سوق نتایج ایچون دنی نتایج تدقیق ای حقیقته متقارب اولی ایحباب ایدر .

دین . هیچ بروجھله افکار بشریه نی رقیدن منع ایده من . دین او ملماش او لایدی
هیئت عمومیه بشریه نک اخذ ایده جگی شکل و هیئت عجیا نه او لوردی ؟
فیاس-وفک ملاحظات مسروده می رهنان کی حقیقته ذکر بالطبع اولان بر ذاتدن
مأمول ایدیان تتجهه مقیده نک بر صورت معکوسده تحیلسندن دولانی خطور ایدیور :
جونکه اساس مسلکی احیله محرر اولان :
« بالکنز بر شی لازم در . » عباره سیله ابتدا ایدر .

§

موی ایه ۱۸۶۳ سنه بیلادیه سنه فرانسیه سو احل شمایه سنه لوندره (زره کیه)
شهر نده تولد ایتمشدیر .

ارنسٹک اسلامیت علیه نده ایراد اینتیکی مقاله اولا سلطنت سیله نک بارس سفارتی
بر صحی کاتی علی فرخ بک برادر من طرفدن (آشیپر اباطیل) عنوانیه و باده قرآن
علمای سامندن عطا الله بایزیدوف حضر تلوستک (ردرکان) سر نامه سیله باردیغی و مستشرقه
فضلله مادام کلتار له به دف ایله محمد جودت افندی قداشتر طرفدن ترجمه ایدیان کتاب
راسطه سیله دخی رد و جرح ایدلشدر ،

ره نانک افکار مخصوصه سندن بعضیاری شوراده ترجمه ایدر ایس-هک اساس مسلکی
حقنده بر فکر اجمالي ویرلش او لور : ره نانک در که :

« برحس اطیف ، بر فکر جمیله ، بر فکر چیل بر حرکت حسنه به بدادر . بر مسلک
فاسق ، بر منظمه میه بر کشف فنی به : فن اچنده چکمش بر حیات . بر حیات فضائیکارانه به
عادلدر . انسان کامل : شاعر فیلسوف ، علم ، فاضل او لاندر . فقط بوصفات مهمیه
فضلله ایله اجرا ایتمک و یاخود زمان زمان کوسترنک مکمایت السایه ایله اتفق ،
اصل انسان حیاتک هر وقتنده اوساف مذکوره ایله محلی او لدینی کوسترندر . اک مکمل
حیات ، بشری اک مکمل صورتنده ایراد ایدندر .

تجهه فن و علمده بر تتجهه وارد . بونتجه مهمان حل ایتمک در .

« مسلکسز یشامق ، یشامق دکادر .

«علم و فن طبیعته تطبیق ایدی بجهه او فک اطافت و ملاحظتی بوزدی ، فکر اینست ، تاریخ نه
تطبیق ایدی بجهه تصنیف اینست نه قالان افراد ممتاز نه تعبصات شاعرانه نی اخلاق ایستدی .

۸

ارنست رئنانک مؤلفاتی آزمایش نهاد شایان دقت اولانی اخیراً نشر ایستدیکی (اس-تفیال
قوون) در ، اس-تفیال قوونی از ارنست رئنان ۱۸۸۸ ده بعی قرق اوچ سنه قدم بازمش
و شکنی نشر ایشتد .

رمدانک استقبال قوونی فناجه تریب ایدلش فقط هر نوع افکاری جامعیت نظر نداشت
و نکلین بر آزدر . تقویک حجمی مساعده اولانه ایدی رئنانک فاس-فه حقنده کی افکار
محض و صوره نی ، اخلاقه دار اولان ملاحظاتی و انسانی انسانه طائید برمغه یکانه آلت
اولنگ اوزره از اه ایستدیکی «علم تدقیقات ادبیه» به و پرسیقه لوزی به متعاق افکاری ، نظریات
فکری نک هر شیوه فائق بولندی بیرون نهاد سرد ایدیکی ملاحظاتی اکلا تبرد . ارنست ره نان
کندیمه کوره بر مملک فاس-فی طوتشدر . تدقیقات فاسیفیه می نظر مطالعه دن بکیر بجهه
انسانی بک جوچ نفعه لرده ایقاظ ایلرسه ده سطحی مطالعات نتیجه سی اولنگ اوزره ویردیکی
بعض حکمران بک تفیصه دار کوریلور . عالم اس-لامیتک مانع ترقیات اولانی حقنده کی فکر
بااطلی ده ایشته بوقیله ددر .

ساقس قوبوچ غونا دوچه می

ارنست

ساقس قوبوچ غونا دوچه می ایکنجه ارنست نیش بش باشنده اولانی حالتکناره
وفات ایش ایدی . بودات ۱۸۸۸ سنه حزیرانک ۲۱ نده قوبوچ بلده نهاده تولد
ایش ایدی . ساقس خاندانه منسوب اولوب بوخاندان اعضائیک بر قسمی قرون و سطا
دنیه المانيا و اوروبا عالم سیاستی ایش ایدی مهم بر وقوع احرار ایش ایدی . دوق ارنست
انکلتره قریچه می و بقوریا حضر تاریختک متوفی زوجی برنس آلبک بیوک برادری
بسناء علیه برنس دوغالک عموجه می ایدی . هر نه قدر کوچک و نفوذی ایکی بوز بیک

ساقس قبورغ غوتا دوقسی اینجی ارنست

کشی دن عبارت برد و موقنه بولنقده ایدی سنه اوروبا یوئیقه عالمنده حکم و نفوذی زیاده ایدی . بروسیانک دانیارقه سفر لیته اشترانک ایلانکی کی اوستریا ایله بروسیه آره سنه دامها صلح و مسامی ارزو ایندیکی حالده مرضی خلافه ظهور ایدن محابه ده ینه بروسیا طرفی الترام ایلش ایدی . فرانسه بروسیه محابه سنه ده بولنشدیر . دوق ارنست مهارت موسیقی شناه . آنه سیله دخی مشهور ایدی . قاسیلد ، دیان دوسولاژ ، سانتا کیارا کی مقبول او برالر ترتیب ایش و بر دانسی پارس اوبرا تیاتر بوسنه موقع تمایزیه قولنشدیر .

انگلتره قرایحه سنت مخادی زدن انگلتره دو تماشی عموم قوماندانی دوق دیدم بورغ کندیسنه خاف او لشدیر .